

O'ZBEKISTON OVOZI

SHU AZIZ
VATAN —
BARHAMIZNIKI!

IJTIMOIIY-SIYOSIIY GAZETA

• 2010-йил • 8-декабр • Chorshanba • 143-144 (31.264) • (Tel. Faks) 233-12-56 • 1918-йил 21-iyundan chiqa boshlagan
www.uzbekistonovozi.uz e-mail: info@uzbekistonovozi.uz

МАМЛАКАТИМИЗНИ МОДЕРНИЗАЦИЯ ҚИЛИШ ЙЎЛИНИ ИЗЧИЛ ДАВОМ ЭТТИРИШ — ТАРАҚҚИЁТИМИЗНИНГ МУҲИМ ОМИЛИДИР

Президент Ислам Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 18 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!

Қадри дўстлар!
Хонимлар ва жаноблар!
Шу кунларда Асосий Қонуни-миз — Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 18 йиллиги мамлакатимизда тантанали равишда байрам қилинмоқда.

Давлатимиз ва халқимиз ҳаётида том маънода тарихий сана бўлган ушбу айём ҳақида гапирар эканмиз, биз Конституцияимизнинг бугунги Ўзбекистон давлатчилигининг тикланиши ва ривожланишидаги бекиёс ўрни ва аҳамиятини юксак баҳолаймиз. Ва шу аснода мустақилликнинг биринчи кунларидан бошлаб ўз олдимишга қўйган эзгу мақсадга эришиш, яъни юртимизда ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётига асосланган ҳуқуқий демократик давлат қуриш, инсон, унинг манфаатлари, ҳуқуқ ва эркинликларини энг олий қадрият ҳисобланадиган фуқаролик жамиятини шакллантиришда Конституцияимизнинг мустаҳкам пойдевор бўлиб келаётганини мамнуният билан эътироф этамиз.

Бугун Ўзбекистонимиз босиб ўтган мустақил тараққиёт йўлини холисона баҳолаб эканмиз, ўтган давр мобайнида биз эришган, дунё жамоатчилиги тан олган оламшумул ютуқ ва марралар, авваламбор, изчил ривожланган иқтисодиётимиз ва унинг барқарор ўсиш суръатлари, аҳоли фаровонлигининг

йилдан-йилга ошиб, жаҳон ҳам-жамиятида мамлакатимиз обрў-эътиборининг тобора юксалиб бораётгани — буларнинг барчаси Конституцияимизнинг асосига қўйилган, чуқур ва пухта ўйланган мақсад, принцип ва нормаларнинг ҳаётбахш самараси, десак, ҳеч қандай муболага бўлмайди.

Қисқача айтганда, биз танлаган ва «Ўзбек модели» деб ном олган мамлакатимизнинг тараққиёт йўли нақадар тўғри эканини бугун ҳаётнинг тўғри тасдиқлаб бермоқда.

Биз ўз умрини ўтаб бўлган мулатибид, буйруқбозлик ва режалик-тақсимот тизимидан қанчалик узаклашганимиз сари, миллий тараққиёт моделимизнинг асосини ташкил этадиган тармоқли ва нормаларнинг нечоғлик тўғри эканига бўлган ишончимиз шу қадар ортиб бормоқда.

Бу тамойиллар, биринчи навбатда, ҳаётимизни мафкурадан тўла холи қилиш, коммунистик қўлиб ва қарашлардан воз кечиш, қонуннинг ҳамма учун устувор бўлиши, давлатнинг бош исласотчи ролини ўзига олиши, инқилобий эмас, аксинча, тараққиёт тараққиёт йўлидан ривожланиш, яъни исласотларини «Янги уй қурмай туриб, эскисини бузманг» деган принцип асосида изчил ва босқичма-босқич амалга ошириш, шунингдек, кучли ижтимоий сиёсат юритиш каби қоидаларни ўз ичига олади.

Ана шу тамойилларга амал қилган ҳолда, биз ўтган давр мобайнида ҳақиқатан ҳам жуда катта тарихий ютуқларга эришдик ва бу билан ҳақли равишда фахрлансак арзийди.

Биз эришган улкан марраларнинг энг муҳими — эски тизимдан бутунлай воз кечиб, мамлакатимизни исласот этиши ва демократлаштириш йўлидан дадил бораётганимиз ва бу жараённинг ҳеч қачон ортга қайтмайдиган қатъий ва изчил тус олгандир.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, бугунги кунда одамларимиз, уларнинг ижтимоий онги, ҳаётга муносабати тобора ўзгармоқда, ватандошларимизнинг сиёсий етуқлиги, юртимизда ва дунёда юз бераётган воқеа-ҳодисаларга нисбатан фуқаролик масъулияти, дахлдорлик ҳисси ошиб бормоқда. Ва айнан шуларнинг барчаси мамлакатимизнинг тараққиёт ва фаровонлиги йўлидан изчил ривожланиб боришини, янги марраларни қўлга киритишимизни таъминлаётган қудратли ҳаракатлантирувчи куч бўлиб хизмат қилмоқда.

Шу билан бирга, амалга оширган ишларимизни эътироф этган ҳолда, биз бир ҳақиқатни эсдан чиқаришга ҳаққимиз йўқ, деб ўйлайман: **яъни, ҳаёт ҳеч қачон бир жойда тўхтаб турмайди.**

(Давоми 2-3-бетларда.)

БЕТИМСОЛ ЮТУҚЛАРИМИЗНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСИ

Пойтахтимиздаги «Ўзбекистон» халқаро анжуманлар саройида 7 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган куннинг 18 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Унда давлат ва жамоат арбоблари, фан, маданият ва санъат намояндалари, пойтахт жамоатчилиги, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган хорижий давлатларнинг элчихоналари ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари иштирок этди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар ҳокими А.Тўхтаев очди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат маҳфияси янграйди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов йиғилишда «Мамлакатимизни модернизация қилиш йўлини изчил давом эттириш — тараққиётимизнинг муҳим омилidir» мавзусида маъруза қилди.

Давлатимиз раҳбари мам-

лакатимизда истиқлол йилларида демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш, фуқаролик жамиятини шакллантириш йўлида эришяётган барча ютуқларимиз, ҳаётимизга янгича мазмун бағишлаётган исласотлар замирида Конституцияимизда мустаҳкамланган ҳуқуқ ва асосий тамойиллар мужассам эканини алоҳида таъкидлади.

(Давоми 4-бетда.)

ВАТАНИМИЗНИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Президентимиз Ислам Каримов 7 декабрь куни Оқсаройда бир гуруҳ юртдошларимизга Ватанимизнинг юксак мукофотларини топширди

Энг улуг ва энг азиз байрамимиз — Ватанимиз мустақиллигининг 19 йиллиги арафасида, Президентимиз Ислам Каримовнинг фармонларида мувофиқ, юртимиз тараққиётга катта ҳисса қўшган, мамлакатимиз иқтисодий салоҳиятини юксалтириш, эл-юртимиз тинчлиги ва осойишталигини янада мустаҳкамлашда ўрناк ва намуна кўрсатган бир гуруҳ юртдошларимиз Ватанимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланган эди.

Оқсарой қароргоҳида 7 декабрь куни ана шу юксак мукофотларни тантанали топшириш

маросими бўлди.
— Аввало, мана шу муҳташам залда тўпланиб турган сиз, азизларни халқимиз кенг нишонлаётган Конституция кўни билан табриклашдан, сизларга ўзимнинг самимий хурматимни билдиришдан хурсанд эканимни изҳор этмоқчиман, — деди Президентимиз. — Ватанимизнинг юксак унвонлари, ордени ва медаллари билан тақдирланган инсонларни айнан ана шу байрам арафасида кутлаб, давлат мукофотларини топшириш яхши бир анъанага айланди.

(Давоми 4-бетда)

ЎЗБЕКISTON ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ОДКБ КОЛЛЕКТИВ ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ ВА МДХ ДАВЛАТ РАҲБАРЛАРИ КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИДА ИШТИРОКИГА ДОИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 2010 йил 10 декабрь куни Москвада Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилоти (ОДКБ) Коллектив хавфсизлик кенгашининг сессияси ва МДХ Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлисида иштирок этади.

Спорт

Муайтай бўйича жаҳон чемпионати Тошкентда ўтказилади

→ 7

Спортчиларимизнинг халқаро майдонларда кўлга киритаётган ютуқлари мутахассислар томонидан алоҳида эътироф этиб келинаётир. Шунингдек, Ўзбекистон йирик мусобақалар ўтказиш тажрибаси ва имкониятига эга эканлиги ҳам тан олинмоқда. Муайтай бўйича навбатдаги жаҳон чемпионати мезбонлигига Россия, АКШ, Германия, Латвия, Қозоғистон сингари ўн олти давлат даъвогарлик қилаётганди. Муҳокама чоғида кўпчилик Ўзбекистон номзодини маъқуллади. Жаҳон чемпионати келгуси йил кузида Тошкентда ўтказиларидиган бўлди.

ОБ-ХАВО 8-9.12.2010

	БУГУН	ЭРТАГА
Тошкент	8°C	10°C
Самарқанд	5°C	10°C
Нукус	5°C	10°C
Қарши	7°C	12°C
Ургач	5°C	10°C
Навоий	7°C	12°C
Фарғона	5°C	10°C
Бухоро	7°C	12°C
Андижон	5°C	10°C
Наманган	5°C	10°C
Термиз	7°C	12°C
Жиззах	5°C	10°C
Гулистон	5°C	10°C
Тошкент вил.	5°C	10°C

Лондон	3°C	5°C
Париж	-2°C	3°C
Москва	-11°C	-9°C
Мадрид	-3°C	4°C
Пекин	-2°C	1°C
Гонконг	19°C	20°C
Рим	7°C	3°C
Анкара	8°C	7°C
Токио	8°C	7°C
Стокгольм	-10°C	-10°C
Кейптаун	13°C	15°C
Қуэбэ	7°C	6°C
Гавана	16°C	15°C
Вашингтон	-2°C	0°C

«ЎЗБЕКISTON ОВОЗИ» — ХИЛМА-ХИЛ ФИКРЛАР МИНБАРИ,
СИЗНИНГ МИНБАРИНГИЗ!

Обуна индекси — 220

O'zbekiston havo yo'llari
TOSHKENT
XALQARO
AEROPORTI
Хизматлар лицензияланган

МАМЛАКАТИМИЗНИ МОДЕРНИЗАЦИЯ ҚИЛИШ ЙЎЛИНИ ИЗЧИЛ ДАВОМ ЭТТИРИШ — ТАРАҚҚИЎТИМИЗНИНГ МУҲИМ ОМИЛИДИР

Президент Исрол Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 18 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Босиб ўтган йўлимизни ва мамлакатимизнинг дунёда содир бўлаётган туб ўзгаришлар жараёнида тугган ўрнини холис ва танқидий баҳолаб эканмиз, биз эришган ютуқларимизга маърифат бўлиб қолмаслигимиз, ортиқча ҳаволаниш ва хотиржамлик туйғусига берилмаслигимиз зарур. Бугун биз яшаётган глобаллашув ва тобора кучайиб бораётган рақобат асрида фақат чуқур ислохотлар ва модернизация йўлидан тинчлик ва кўнглини билан ривожланиб бориш натижасида ўз олдимизга қўйган истиқболли мақсадларга — **тараккият топан, фаровон яшаётган демократик давлатлар қаторига кириш, халқимиз учун муносиб ҳаёт даражасини таъминлашга эриша оламиз.**

Парламентнинг палаталарининг шу йил 12 ноябрда бўлиб ўтган қўшма мажлисида баён этилган «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси» да айнан ана шу вазифалар ўртага қўйилганини таъкидлаш жоиз.

Қуйидаги масалалар бизнинг энг муҳим устувор йўналишларимизга айланиши даркор:

— давлат ҳокимияти ва бошқарувини демократлаштиришга қаратилган конституциявий ислохотларни янада чуқурлаштириш, яъни ҳокимиятни ташкил қиладиган Президент — давлат бошлиғи, қонунчилик ва ижро ҳокимияти ўртасида мувозанат ва барқарорликни янада мустаҳкамлаш, суд тизимини мустақиллиги ва либераллашуви кучайтириш бўйича ислохотларни давом эттириш;

— ахборот соҳасида фуқаролар ва инсон ҳуқуқларининг кафолатларини, сайлов эркинлигини таъминлаш ва сайлов қонунчилигини такомиллаштириш;

— демократик қадрлар ва инсонларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилишни, мамлакатимизда фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг амалда муҳим омиллари айланиши зарур бўлган фуқаролик институтларини, нодавлат нотариат ташкилотлари, жамоат ташкилотлари ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, хусусан, маҳалланинг ҳуқуқ ва ҳолатларини янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаш;

— фақат кенг миқёсда иқтисодий ислохот ва ўзгаришларни биз танлаган, ўзини амалда тула оқлаган тараққийёт моделига ҳамоҳанг равишда давом эттириш иқтисодиётимизнинг барқарорлиги ва зарур ривожланиш суратларини, ҳаётимиз сифатини ошириш, дунё ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллаш имконини беради.

Ўз-ўзидан равшанки, биз олдимизга қўяётган бундай мураккаб ва улкан вазифаларни амалга ошириш учун анча вақт, балки йиллар талаб қилинади ва буни биз ўзимизга яхши тасаввур этишимиз жоиз.

Мен бугунги йилгида мазкур Концепцияда кўзда тутилган аниқ йўналишларга батафсил тўхталмоқчи эмасман.

Нега деганда, бу масалаларнинг барчаси ҳозирги вақтда оммавий ахборот воситаларида етарлича кенг ёритилмоқда ва нафақат мамлакатимизда, балки дунё миқёсида ҳам катта қизиқиш ва эътибор билан муҳокама қилинмоқда.

Шу билан бирга, алоҳида таъкидлашни истардимки,

энг мураккаб ва масъулиятли вазифа — бу Концепциянинг ўзини ишлаб чиққандан иборат эмас, албатта. Энг асосий вазифамиз — мамлакатимизни модернизация қилиш ва демократлаштириш бўйича бошланган ислохотларни янада чуқурлаштириш ва кенгайтириш, биз ўз олдимизга қўйган юксак тараққийёт марраларига эришиш бўйича Концепцияда белгилаб берилган, аниқ мақсадга қаратилган йўл-йўриқ ва кўрсатмаларни амалга оширишнинг Комплекс дастурини, бошқача айтганда, шу йўналишдаги Стратегияни ишлаб чиқиш ва босқичма-босқич жорий этишдан иборатдир.

Бу ҳақда гапирар эканмиз, фаолиятимиз негизига қўйладиган ушбу асосий принципларга эътибор қаратиш зарур, деб ҳисоблайман.

Биринчи. Амалга оширилаётган ислохотларимизнинг мамлакатимизда кучли фуқаролик жамиятига асосланган ҳуқуқий демократик давлат қуриш бўйича биз танлаб олган йўлни мантикий ва қонуний давоми бўлишини назарда тутган ҳолда, уларнинг узвийлиги, босқичма-босқичлиги ва изчиллигини, бошқача айтганда, тадрижийлигини сақлаш шарт.

Иккинчи. Концепцияда тақлиф этилаётган ислохот йўналишлари ўзаро узвий боғлиқ экани ва бир-бирини тақозо этишини ўзимиз учун аниқ ва равшан «англаб» олишимиз даркор.

Шу маънода, лўнда қилиб айтаман, давлат ва жамият қурилишини изчил асосда демократлаштиришдан, мустақил суд тизимини таъминлашдан туриб, бозор ислохотларини амалга ошириш ва иқтисодиётни либераллаштиришга эришиб бўлмайди. Бундай талаб суз ва ахборот эркинлиги, сайлов эркинлиги, сайлов эркинлигини таъминлаш ва сайлов тизимини ривожлантириш, фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш, энг муҳими, фуқароларимизнинг сийосий онлиги, ижтимоий-иқтисодий фаоллиги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш масалаларига ҳам бирдек дахлдордир.

Учинчи. Ислохотларимизнинг маъно-маъмуни ҳар бир онгли фуқароимизнинг ақли учун очик ва тунунарли бўлган, улар шу муқаддас заминда яшаётган ҳар бир фуқаро, ҳар бир инсоннинг амалий ишига айланган тақдирдагина мамлакатимизни янада ислохот этиш ва модернизация қилишнинг муваффақиятини таъминлашимиз мумкин.

Шу борада бугун мана шу залда ўтирган сиз азизларни, авваламбор ёшларимизни, уларнинг тимсолида униб-ўсиб, ҳал қилувчи бунёдкор куч сифатида майдонга чиқаётган, она юртимиз келажакнинг эгаси бўлган миллионлаб азму шижоатли фарзандларимизни мен ўзимнинг энг катта умидим ва ишончим деб биламан.

Мен қатъий ишонаман — бизнинг болаларимиз, мамлакатимизни ислохот қилишнинг гоё ва мақсадлари онги ва қалбига яқин бўлган ёшларимиз аниқ шундай орзу-умидларимизга албатта муносиб бўладилар, шу мақсадларни амалга ошириш учун астойдил курашадилар ва албатта, бу маррани ҳам қўлга киритадилар.

Қадри дўстлар! Бундан бир йил муқаддам мана шу муҳташам залда, Конституция қунига бағишланган мажлисда, сизлар билан атрофлича фикр алмашиб, 2010 йилни мамлақати-

мизда **«Баркамол авлод йили»** деб эълон қилган эдик.

Давлатимиз ва жамиятимизнинг бугунги куни, айниқса, келажак учун гоёт муҳим бўлган соғлом ва баркамол авлоднинг тарбияси ва истеъмолини ўз олдимизга қўйар эканмиз, авваламбор, биз яшаётган XXI аср — интеллектунал боилк, юксак билим ва салоҳият талаб этиладиган, айнан шу қадриятлар устувор аҳамият касб этадиган аср, деган ҳаётий ҳақиқатдан келиб чиққан эдик.

Албатта, ҳозирги кунда тараққийёт йўлидан изчил ривожланиб боришимизда, эзу мақсадларимизни рўйбга қиришда хал қилувчи роль ўйнайдиган муҳим бир меъсон борки, у ҳам бўлса, инсон қапитали, яъни инсон омилли, замонавий билим ва касб-ҳунарларни эгаллаган, мамлакатимиз истиқболи учун масъулиятни ўз зиммасига олишга қодир бўлган, ҳаётга дадил қадамлар билан кириб келаётган ёшларимиздир.

Биз қабул қилган, ҳаётга дадил бўлган ҳар томонлама баркамол этиб тарбияланган дадил қадамлар билан кириб келаётган ёшларимиздир.

Биз қабул қилган, ҳаётга дадил бўлган ҳар томонлама баркамол этиб тарбияланган дадил қадамлар билан кириб келаётган ёшларимиздир. Бу борада ўтган йиллар давомида «Соғлом она — соғлом бола» гоёсини ўзида мужассам этган дастур асосида кенг қўламли чора-тадбирлар ишлаб чиқилиб, ҳаётга жорий этилди.

Оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш, жумладан, пойтахтимиз ва вилоятларимизда замонавий тиббий ускуналар билан жиҳозланган диагностика, скрининг ва перинатал марказлари, янги туғруқ мажмуалари барпо этишга қанча куч ва маблағ сарflanганидан, ўйлаيمانки, ҳаммагиз яхши хабардорсиз.

Биргина «Она ва бола скрининги» Давлат дастури доирасида бошқа вилоятлар марказлари қаторида Гулистон ва Жиззах шаҳарларидан янги скрининг марказлари ташкил этилди. Барча минтақавий марказлар бюджет маблағлари ҳисобидан замонавий диагностика ва лаборатория ускуналари, зарур материаллар билан таъминланди.

Бу ўз навбатида қўллаб ирсии касалликларнинг олдини олиш ва даволашни юқори даражага кўтариш, болаларнинг ирсий хасталиклар билан ва нуқсонли туғилишининг хавфини камайтириш имконини бермоқда.

Шу билан бирга, мамлакатимиз ҳудудларидаги замонавий тиббий ускуналар билан жиҳозланган қишлоқ врачлик пунктлари ва ихтило саслаштирилган марказлар да деярли барча аҳоли тиббий кўрик ва ультратовуш текширувидан ўтказилди. Бундан ташқари, ҳар ойда мунтазам равишда «Туғиш ёшдаги аёллар, болалар ва ўсмир қизларни соғломлаштириш ҳафталиги» ўтказилмоқда. Жорий йилнинг ўзида туғруқ ёшдаги 7 миллион 800 минг аёл ва 14 ёшгача бўлган 8 миллион 500 минг бола тиббий кўрикдан ўтказилганини қайд этиш жоиз.

Бу йил шу борада яна бир ибратли тажриба йўлга қўйилди. Яъни, 12 мингдан ортиқ патронаж ҳамширалари, 8 мингдан зиёд педиатр, неонатолог, акушер ва тиббий ёш ҳамшираси хотин-қизлар ва болаларга тиббий хизмат кўрсатиш бўйича янги технологиялар асосида таълим олиб, ўз малакасини оширди. Маълумки, кейинги йилларда ҳомиладор аёлларни тарқибда ҳаётий зарур элементлар билан махсус поливатинлар билан таъминлаш ва шу орқали аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш борасида мисли қўрилмаган профилактик тадбирлар амалга оширилмоқда.

Айтиш керакки, бундай чора-тадбирлар ҳар йили 400 минг нафар ҳомиладор аёлнинг соғломлаштириш, оналар саломатлигини мустаҳкамлаш, ривожланишида нуқсонли бўлган болалар туғилишининг олдини олиш имконини бермоқда. Шунингдек, юртимизда инсон ҳаёти учун хавфли бўлган ҳар қатор касалликлар профилактикаси бўйича ҳам улкан ишлар амалга оширилмоқда. Бугунги кунда мамлакатимизнинг барча ҳудудларида болаларнинг 98 фоиздан ортиғи олдини олиш мумкин бўлган инфекцияларга қарши эмланмоқда.

Бунинг натижасида дифтерия, қизамиқ касалликларига чалиниш ҳолатлари кескин камайганини айтиш даркор. 2010 йилда юқумли касалликлар билан оғриш ҳолатлари, жумладан, менингокок инфекцияси 28 фоизга, эпидемик паротит 27 фоиз, вирусли гепатит 13 фоизга камайгани аниқ шундай тадбирлар самарасидир.

Мамлакатимизда ўтказилган яна бир кенг қўламли тадбир — полиомелитга қарши эмлаш миллий кунлари давомида 15 ёшгача бўлган 4 миллион бола эмланди. Бизга кўшни бўлган давлатларда айнан шу масалада нуҳуш вазиятлар юзага келган бир шартда бундай тадбирлар полиомелит билан касалланишнинг олдини олиш имконини берганини, бунинг аҳамиятини албатта барчамиз яхши англаймиз.

Бир қатор нуфузли халқаро институтларнинг баҳолашчи, Ўзбекистон дунёнинг 125 давлати орасида хотин-қизлар учун қўлай шароитлар яратиш ва оналикни муҳофаза қилиш борасида етакчи ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Буни ЮНЕСКОнинг Шарқий Европа, Болтқибуйи ва Мустакил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари бўйича офиси томонидан оналик ва болаликни муҳофаза қилиш борасидаги дастурларни жорий қилишда Ўзбекистоннинг минтақадаги намунавий модель сифатида эътироф этилгани ҳам исботлайди.

Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, турли касалликларнинг олдини олиш, умумий таълим порталига уланди. Бу масофадан туриб ўқитиш усуллари таълим тизимига кенг жорий этиш, ўқувчи ва ёшларга бошқа хизмат ахборот-коммуникация хизматлари кўрсатиш имконини бериши билан аниққаса аҳамиятлидир.

Шу билан бирга, замонавий ахборот ва компьютер технологиялари, рақамли ва кенг форматли телекоммуникациялар, интернетни нафақат мактаб, лицей, коллеж ва олий ўқув юртларига, балки ҳар бир оилага жорий қилиш ҳаракатлари бугунги кунда тобора кучайиб бормоқда. Айнан замонавий алоқа ва ахборот технологиялари тизимини кенг қўламли ривожлантириш мамлакатимиз ва жамиятимизнинг тараққийёт даражасини кўрсатадиган меъсонлардан бири бўлиб ҳисобланиши керак.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади. 2010 йилда Тошкент ва Самарқанд шаҳарларида кўп дастурли телевизион каналлари тарқатиш хизматларининг сифатини ошириш, халқаро ахборот ресурсларидан фойдаланиш бўйича муқола янги имкониятлар яратадиган

талаб даражасида сақлаш ҳамда яратилган бу улкан салоҳиятдан самарали фойдаланиш мақсадида муқола янги бир тузилма — Молия вазирлиги ҳузурида махсус жамғарма ташкил этилди.

Бу жамғарманинг ҳисоб рақамига 2010 йили 315 миллион сўм маблағ ажратилган бўлса, 2011 йилда 370 миллион сўм ажратиш кўзда тутилмоқда. Шунинг ўзиёқ бизнинг ушбу масалага ҳар қанча эътибор бериётган бўлмаслигини яқин кўрсатиб турибди, десам, ҳеч қандай хато бўлмайди.

Жорий йилда Тошкент шаҳрида Турин политехника университетининг янги, замонавий ўқув комплексининг барпо этилгани биз учун қанчалик катта аҳамиятга эга эканини алоҳида таъкидлашни истардим. Ушбу олий ўқув юрти мамлакатимизда жадал ривожланиб бораётган автомобил саноати ва бошқа тармоқлар учун юқори малакали кадрлар тайёрлайдиган маскан бўлиб хизмат қилади.

Шу давр мобайнида кадрлар тайёрлаш тизими такомиллаштирилди, олий таълим бакалаврият босқичининг 50 та йўналиши ва магистратура босқичининг 74 та мутахассислиги унификация қилинди, ўрта махсус, касб-ҳунар ва олий таълим йўналишлари ҳамда мутахассисликларнинг янги классификациялари жорий этилди.

Дастур доирасида 2010 йилда 560 та «ётакчи» кластер мактаблари қиймати қарийб 6 миллион АҚШ доллари бўлган 13 минг 500 та компьютер техникаси билан таъминланди, 750 дан ортиқ қишлоқ мактаби замонавий ўқув-лаборатория ускуналари ва мультимедиа воситалари билан жиҳозланди, 1,5 минг та қишлоқ мактаби ўқитувчилари умумий қиймати қарийб 13 миллион АҚШ доллари бўлган 3 минг 400 та шахсий компьютер билан таъминланди.

Айни пайтда мамлакатимиздаги барча, яъни 12 мингдан ортиқ таълим муассасалари, илмий ва маданият маърифий ташкилотлар 25 мингдан зиёд ўқув материаллари ва ресурслари ўз ичига олган Таълим порталига уланди. Бу масофадан туриб ўқитиш усуллари таълим тизимига кенг жорий этиш, ўқувчи ва ёшларга бошқа хизмат ахборот-коммуникация хизматлари кўрсатиш имконини бериши билан аниққаса аҳамиятлидир.

Шу билан бирга, замонавий ахборот ва компьютер технологиялари, рақамли ва кенг форматли телекоммуникациялар, интернетни нафақат мактаб, лицей, коллеж ва олий ўқув юртларига, балки ҳар бир оилага жорий қилиш ҳаракатлари бугунги кунда тобора кучайиб бормоқда. Айнан замонавий алоқа ва ахборот технологиялари тизимини кенг қўламли ривожлантириш мамлакатимиз ва жамиятимизнинг тараққийёт даражасини кўрсатадиган меъсонлардан бири бўлиб ҳисобланиши керак.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади. 2010 йилда Тошкент ва Самарқанд шаҳарларида кўп дастурли телевизион каналлари тарқатиш хизматларининг сифатини ошириш, халқаро ахборот ресурсларидан фойдаланиш бўйича муқола янги имкониятлар яратадиган

таълим тизимига кенг жорий этиш, ўқувчи ва ёшларга бошқа хизмат ахборот-коммуникация хизматлари кўрсатиш имконини бериши билан аниққаса аҳамиятлидир.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади.

Жорий йилда бу борада амалга оширилган ишлар натижасида бугунги кунда юртимизда 6 миллион киши интернетдан фойдаланмоқда, уларнинг ярмини мобил алоқа орқали интернетдан фойдаланувчилар ташкил этади.

замонавий рақамли телевидение ишга туширилганини алоҳида таъкидлаш зарур. Азиз юртдошлар!

Бугунги кунда жисмоний тарбия ва спорт соҳасида, айниқса, болалар спортини янада ривожлантириш, ҳар бир шаҳар ва қишлоқда замонавий талабларга жавоб берадиган, зарур анжомлар билан жиҳозланган спорт майдончалари, ишшоот ва мажмуаларни барпо этиш бўйича амалга ошираётган ишларимиз ўзининг ижобий самарасини бермоқда.

Шуни мамунияти билан айтиш керакки, истиқлол йилларида юртимизда 1 минг 200 дан зиёд янги спорт ишшооти барпо этилиб, уларнинг миңдан ортиғи қишлоқ жойларда қурилди. Бу эса 260 минг нафардан зиёд боланинг спортнинг қўллаб турлари билан мунтазам шуғулланиши учун имконият яратди.

Қиз болаларни, энг аввало, қишлоқ қизларини спорт билан шуғулланишга жалб этишда жорий йилда сезиларли натижаларга эришилди. «Спорт ҳаётидан ҳеч қандай четда қолмаслиқ керак» деган шiorдан келиб чиққан ҳолда, кам таъминланган оилаларнинг 120 минг нафар қизлари учун 3 миллион 500 миллион сўмлик спорт кийими ва жиҳозлари харид қилинди.

Яна бир муҳим ҳолатга эътиборингизни қаратмоқчиман. Мамлакатимизда бадий гимнастикани ривожлантириш дастури қабул қилинган, спортнинг ушбу нафис тури билан шуғулланадиган қизлар сонини йилнинг ўзида 6-7 баробар, айрим вилоятларда эса 10-12 баробар ортди.

Бу борада ёрқин бир мисолни келтиришни уринли деб биламан. Кунин кеча Хитойда яқинда етган ўн ўлтинчи ёзи Осиё ўйинларида бадий гимнастика бўйича қизларимиз ўз истеъдод ва маҳоратини намойиш этиб, Осиё қитъаси вакиллари орасида шарафли иккинчи ўринни эгаллашган мамлакатимизнинг спорт ҳаётида мисли қўрилмаган қувончли воқеа бўлди.

Шу маънода, бу йил ўтказилган 42 та халқаро мусобақада юртимиздан иштирок этган 500 нафардан зиёд ёш спортчининг ундан бир қисмини қизлар ташкил этгани аниққаса эътиборлидир.

Маълумки, шу йил ёзда Сингапурда бўлиб ўтган биринчи ўсмирлар Олимпия ўйинларида спортчи ёшларимиз муносиб кўнатиш, 9 та медални қўлга киритди. Юқорида зикр этилган Осиё ўйинларида эса Ўзбекистон спортчилари нафақат қитъамиз, балки дунё миқёсида ҳам тан олинган қудратли давлатларнинг вакиллари билан кескин беллашуларда 11 та олтин, 22 та кумуш, 23 та бронза медални қўлга киритди, умумжамоа ҳисобида сақизинчи ўринни эгаллаб, кучли ўнликдан жой олишга эришди.

Бугунги фурсатдан фойдаланиб, халқаро майдонларда Ватанимиз шон-шухратини бутун дунёга таранум этаётган истеъдодли ёш спортчиларимиздан айримларининг номларини хурмат билан тилга олишдан мамнунман.

Кўзга кўринган спортчиларимиздан Ришод Собиров, Рустам Қосимжонов, Владимир Туйчиёв, Вадим Меньков, Дилшод Мансуров, Юлия Тарасова, Артур Таймазов,

(Давоми 3-бетда.)

МАМЛАКАТИМИЗНИ МОДЕРНИЗАЦИЯ ҚИЛИШ ЙЎЛИНИ ИЗЧИЛ ДАВОМ ЭТТИРИШ — ТАРАҚҚИЁТИМИЗНИНГ МУҲИМ ОМИЛИДИР

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 18 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси

(Давоми. Боши 1-2-бетларда.)

Элшод Расулов, Светлана Радзивил, Серик Мирбеков, Герасим Кочнев, Сергей Боров, Алексей Бобононов, Вячеслав Горн, Алексей Мочалов каби ёшларимиз Осиё ўйинларида олтин медаль соҳиби бўлдилар.

Айниқса, Тошкент давлат жисмоний тарбия институтининг талабаси, каноэда эшак эшиш бўйича икки қарра жаҳон чемпиони Вадим Менков халқимизнинг ҳақиқий иштихорига айланди. Бу истеъдодли спортчимиз 2010 йилда ўз йўналиши бўйича дунёнинг энг яхши спортчиси деб тан олинди.

Буларнинг барчаси, ўз навбатида, Ўзбекистон терма жамоасининг 2012 йили Лондонда ўтадиган Олимпиада ўйинларида муваффақиятли иштирок этишига бўлган ишончimizi янада мустаҳкамлайди.

Футбол бўйича Осиё чемпионатида ажайиб ўйин намойиш этган Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси келгуси йили Мексикада бўлиб ўтадиган жаҳон чемпионатида ҳам ўз маҳоратини кўрсатишига ишонамиз.

Аргентинада бўлиб ўтган ампутант-ногиронлар ўртасида футбол бўйича жаҳон чемпионатида иккинчи мартаба чемпиони унвонига сазовор бўлган Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари ҳақиқий жасорат ва фидойийлик кўрсатиб, ўзларининг метин иродасини намойиш этди.

Шулар ҳақида гапирар эканман, ўз ҳаётини спортга бағишлаг, жаҳон ва қитъа муҳофазатларида Ўзбекистон байрогини баланд кўтариб келаётган барча мард ва жасур спортчиларимизга чуқур миннатдорчилик билдириб, катта гуруҳ ва иштирок билан уларга янги-янги зафарлар тилашга руҳсат бергайсиз.

«Баркамол авлод йили» Давлат дастурининг яна бир устувори йўналишига батафсил тўхталиб ўтишни зарур, деб ҳисоблайман. Бу ўринда гап ёшларимиз ўзлари эгаллаётган энг замонавий билим ва кўникмаларни амалда жорий этиши учун касб-хунар коллежлари ва олий ўқув юртли битирувчиларни кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаларига кенг жалб қилиш ҳақида бормоқда.

Бу борада Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Таълим муассасаларининг битирувчиларни тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармони мўҳим кадам бўлди.

Шулар қаторида битирувчиларга ўз бизнесини таъкил этиши учун имтиёзли кредитлар бериш бўйича банкларимиз томонидан амалга оширилган ишлар ҳам эътиборга сазовордир.

Яна бир муҳим масалани қайд этиб ўтқучиман. Ҳозирги кескин рақобат шариоитида инновацион технологиялар ва илм-фанни янада ривожлантириш, иқтисодий ёшларни илмий фаолиятга кенг жалб этиш, ўз иқидий ва интеллектуал салоҳиятини рўёбга чиқаришлари учун уларга зарур шарт-шароитлар яратиш муҳим аҳамиятга эга.

Бу масалага устувор аҳамият бермасдан туриб, тараққиёт ҳақида сўз юритиб бўлмаслигини барчамиз яхши тушунамиз, албатта. Бугун замоннинг ўзи ушбу масалани сиёсатимизнинг энг муҳим йўналишларидан бири сифатида белгиланиши тақозо этмоқда.

Яқинда олий малакали илмий ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш тизимини

янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида Президент қарори қабул қилинди.

Ушбу ҳужжатнинг моҳияти шундан иборатки, илмий кадрлар тайёрлашнинг аспирантура ва докторантура каби асосий шакллари ўрнига мамлакатимиз олий ўқув юртли ва илмий-тадқиқот муассасаларида стажёр-тадқиқотчи-изланувчилар ва катта илмий ходим-изланувчилар институтини жорий этилди.

Энг муҳими, уларни рағбатлантириш, иқидий ва интеллектуал салоҳиятини рўёбга чиқариш мақсадида стажёр-тадқиқотчи-изланувчиларнинг лавозим маоши стажёр-тадқиқотчилар лавозим маошининг базавий миқдорига, катта илмий ходим-изланувчилар лавозим маошининг ҳажми эса фан номзоди унвонига эга бўлган катта илмий ходимларнинг маошига тенглаштирилди. Бу амалда ушбу тадқиқотчилар иш ҳақининг 1,6 баробар кўпайишини аналтади.

Дастурнинг принципиал аҳамиятига эга бўлган яна бир йўналиши хусусида, яъни мамлакатимизда амалга оширилаётган оилани мустаҳкамлаш, ёш оилалар ҳақида гамиўрликни кучайтириш, уларнинг ҳуқуқий ва иқидий ҳимоясини таъминлаш, соғлом ва мустаҳкам оила барпо этиш учун зарур шарт-шароитлар яратиш борасидаги кенг қамровли ишларни давом эттириш ҳақида қисқача тўхталмоқчиман.

Айнан оила бағрида, ота-онанинг ўзаро меҳр-муҳаббатли, гамиўрлиги муҳитида фарзанднинг дунёга келиши, унинг шахс ва фуқаро сифатида камол топиши ҳақида узоқ гапириб ўтиришга ҳоҷат йўқ, деб ўйлайман. Ҳалоллик, эзгулик ва меҳрибонлик ҳақидаги тушунчалар, катталарга ҳурмат туйғуси аввало оилادا пайдо бўлади, инсоннинг дунёқараши миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида айнан шу муҳитда шаклланади.

Шу сабабли жорий йилда оила институтини қўллаб-қувватлаш бўйича аввалги йилларда бошлаган ишларимиз давом эттирилиб, 2,5 минг ёш оилага уй-жой куриши ва уни жиҳозлаш каби масалаларни ҳал этиш учун тижорат банклари томонидан 107 миллиард 600 миллион сўмлик ипотека ва истеъмол кредитлари берилди.

Бундан ташқари, вилоят, шаҳар ва туман ҳокимликларига томонидан нотурар-жой биноларини реконструкция қилиш ва уй-жой харид қилиш учун ҳимойларнинг 5 миллиард 800 миллион сўмлик маблағлари жалб этилди. Шунингдек, 7 минг 200 дан зиёд ёш оилага бепул қорамол берилиб, шу мақсадлар учун 5 миллиард 300 миллион сўм маблағ ажратилди.

Дастур доирасида ёшларда «оммавий маданият» никоби остидаги хуружлар, диний экстремизм, халқаро терроризм, халқимизга ёт бўлган роз ва қадриятларнинг четдан «экспорт» қилинишига қарши қатъий позицияни шакллантириш бўйича ахборот ва педагогик технологияларнинг замонавий, янги шакллари жорий қилинди.

Табиийки, бу борада «оммавий маданият»нинг самивияси паст, енгил-елпи намуналарига қарши ҳақиқий санъат асарларининг юксак дурдоналарини кенг тарғиб ва ташвиқ қилиш муҳим аҳамият касб этмоқда.

Хурматли дўстлар! «Баркамол авлод йили»

Давлат дастурида белгиланган қўллаб-тадбирларнинг ташаббускори ноҳуқумат ташкилотлар бўлгани айниқса эътиборга сазовордир.

Бундай иқидий ҳолат юртимизда фуқаролик жамиятини бунёд этиш борасида эришаётган ютуқларимизнинг амалий намоёни бўлиб, бу ҳақиқатни ҳеч ким инкор этолмайдди. Бу давлатимиз ва жамиятимизнинг баркамол авлодни тарбиялаш ва мамлакатимизда фуқаролик жамиятининг мустаҳкам заминини яратиш борасидаги мафнактлари муштарак эканини яққол кўрсатади.

«Баркамол авлод йили» дастурини бажариш учун барча манбалар ҳисобидан жорий йилда қарийб 8 триллион сўм маблағ сарфланганининг ўзи бу борада амалга оширган ишларимизнинг қўламини ва миқёсини ноҳоллик улан эканидан далолат беради.

Фурсатдан фойдаланиб, ана шундай олижаноб ишга муносиб ҳисса қўшган мамлакатимиздаги давлат ва нодавлат ташкилотларга, ишлаб чиқариш корхоналари, фермер хўжаликлари ва тадбиркорлик тузилмаларига, ҳорижий жамғармалар ва халқаро ташкилотларга, шу залда ўтирган чет эл мамлакатларининг элчи ва вакиллари, шу улуг мақсад йўлида ўзини аямасдан қилган барча-барча инсонларга ўз номидан, халқимиз номидан самийий миннатдорлик билдиришга, руҳсат бергайсиз!

Азиз ватандошлар! Энди сизлар билан кириб келаётган янги — 2011 йилга қандай ном бериш ҳақида фикрлашиб олишимиз керак.

Бу масалада амалий бир қарорга келиш, яъни янги йилга ўз олдимизга қўйган ягона мақсад йўлида барчамизни бирлаштирадиган аниқ ном беришнинг аҳамияти ва моҳияти ҳақида ортиқларга ҳурмат туйғуси аввало оилада пайдо бўлади, инсоннинг дунёқараши миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида айнан шу муҳитда шаклланади.

Мухтасар айтганда, давлатимиз ва жамиятимизнинг мулк шаклидан қатъий назар, юртимиздаги ишлаб чиқариш корхоналари, ташкилот ёки муассасалар бўладими, юридик ёки жисмоний шахслар, ҳимойлар ва хайрия жамғармалари бўладими — буларни барчасининг куч-имқонияти ва маблағларини аниқ қилиб мақсад ва эзу ниятларни амалга ошириш учун сапфарбар этиш, бир ёқадан баш чиқариб мавжуд муаммоларни ечиш, бу йўлдаги тўсиқларни бартараф қилишда ушбу масала қандай катта аҳамиятга эга эканини ҳаммамиз яхши тушунамиз.

Бунинг тасдиғини биз ўз ҳаётий таҷрибамизда, яъни 1997 йилдан бошлаб кириб келаётган ҳар қайси янги йилга жамиятимиз, бугун эл-юртимизнинг фикру зикри ва интильларини бирлаштирадиган, янги куч-қувват бағишлайдиган ном бериб, шу асосда қўлга киритган ютуқ ва марраларимиз мисолида яққол кўриш мумкин.

Юқорида билдирилган фикр ва хулосаларни инобатга олган ҳолда, мамлакатимизнинг иқтисодий-иқидий таракқиётини янги, янада юксак босқичга кўтариш мақсадида мен кириб келаётган 2011 йилни мамлакатимизда «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» деб эълон қилишни таклиф этаман.

Тадбиркорлик ҳақида гапирганда, биз авваламбор хусусий тадбиркорликни ўзимизга тасаввур қиламиз. Ай-тиш керакики, юртимиз тарихида тадбиркорлик қадим замонлардан бўён алоҳида ўрин

тутиб келади. Ота-боболаримизнинг ўз ери, ўз мулки, ўз касбу хунарига эга бўлиш, омиқкорлик билан иш юритиш, тадбиркор ва ишбилармон инсонларни қадрлаш борасидаги анъаналари ҳақида кўп гапиркиш мумкин.

Мен бу ўринда Соҳибқирон Амир Темури бобомизнинг барчамизга яхши маълум бўлган «Азми қатий, тадбиркор, хушёр, мард ва шижоатли бир киши мингта тадбиркор ва лоқайд кишидан афзалдир», деб айтган чуқур маъноли сўзларини яна бир бор эслатмоқчиман.

Албатта, илгариги замонларда тадбиркорлик балки бошқача номлар билан аталган бўлиши мумкин. Аммо, қандай ном билан аталмасин — унинг отини савдогар ёки дўкондор дейдимки, хунарманд уста ёки касаначи дейдимки, катта-кичик қорхона эгаси дейдимки, бундан қатъий назар, аждодларимиз айнан шу соҳа ҳисобидан рўзгор тебратиб, ўз оиласини, эл-юрт мафнақатини таъминлаб келган.

Бир сўз билан айтганда, тадбиркорлик, ишбилармонлик халқимизнинг, миллатимизнинг қон-қонига, суяк-суякка эгилган қатъий кетган ноёб ва эзу фазилат, десак, муболага бўлмайдди.

Биз мустақилликка эришган дастлабки йиллардан бошлаб мамлакатимизнинг келажигини, давлатимиз ва жамиятимизнинг сиёсий-иқидий куриллишини белгилашда; биринчи навбатда Конституцияимизни ишлаб чиқиш ва тасдиқлашда мулк ва мулкрий муносабатлар ҳақидаги принципиал масала доимо эътиборимиз марказида бўлганини таъкидлаш лозим.

Айнан шунинг учун ҳам мамлакатимизнинг қўлуқладли иқтисодий тарихида давлат мулки, корпоратив ва хусусий мулкнинг тенглигини эътироф этган ҳолда, Конституцияимиз ва қонунчилигимизда хусусий мулк устуворлиги мустаҳкамлаб қўйилди ва унинг ишонли конституциявий қафолатлари таъминланди.

Бугунги кунда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ўзини иқтисодий-иқидийдаги ўта муҳим ва салмоқли ҳиссаси, роли ва таъсири, содда қилиб айтганда, бошқа ҳеч бир соҳа ва йўналиш ўрини босолмайдиган катта аҳамият билан давлат ва жамиятимиз ривожига алоҳида ўрин эгаллайди.

Мустақиллик йилларидаги таракқиётимиз мисолида шуни ҳеч иқикланмасдан айтиш мумкинки, бу соҳани ривожлантирмасдан, унга тегишли қўмак ва рағбат бермасдан, зарур имқоният, имтиёз ва преференциялар яратмасдан туриб, биз иқтисодий-иқидий келажигини таъминлай олмаймиз.

Ички бозоримизни рақобатдош ва сифатли маҳсулотлар билан тўлдиришда, бугунги кунда биз учун энг долзарб масалалардан бири бўлмиш аҳолимизни, авваламбор, ёшларимизни иш билан таъминлаш ва шу асосда уларнинг муносиб даромад топиши, фаровонлигининг оширишига эришишда айни шу соҳани тез ва жадал суръатлар билан ривожлантириш энг асосий омиқлардан бири эканини ҳеч унутмаслигимиз даркор.

Шу борада яна бир муҳим масалага эътиборингизни жалб этишни зарур деб билламан.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг изчил ривожланиб боришини таъминлаш орқали биз мамлакатимизда жамиятимизнинг иқ-

тимоий-сиёсий таянчи ва пойдевори бўлган ўрта синфнинг шаклланишига ва унинг тобора мустаҳкам бўлиб боришига эришмоқдамиз.

Барчамизга аёнки, айнан ана шу иқидий қатлам — яъни ўрта синф юртимизда амалга ошираётган иқидий таракқиётнинг асосий ҳимоячилари ва баркамоллаштиришчил ва баркамоллаштиришни энг кўп мафнақатдордир. Шу боис кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик бугунги кунда жамиятимиздаги иқидий ва сиёсий барқарорликнинг қафолати ва таянчига, юртимизни таракқиёт йўлида фаол ҳаракатлантирадиган қучга айлантириш лозим.

Сизларга яхши маълумки, кейинги йилларда юртимизда ушбу соҳа ривожини учун қўлай тадбиркорлик муҳити яратиш ва уни ривожлантиришни рағбатлантириш бўйича катта ишлар қилинди.

Бу ҳақда кўп гапирмасдан, биргина мисол келтириш ки-фоя, деб ўйлайман.

Агар 2000 йилда мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотининг 30 фоизи кичик бизнес субъектлари томонидан ишлаб чиқарилган бўлса, қисқа бир даврда, яъни 2010 йил яқини билан бу кўрсаткич қарийб 53 фоизга етиши кутилётганини, ҳеч шубҳасиз, ана шундай ишларимизнинг манътиқий самарасидир.

Бу ҳақда сўз юритганда, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик одамларимиз учун янги иш ўринлари очиш, барқарор даромад манбаларини яратишининг энг муҳим омиқига айланаётганига алоҳида эътибор қаратмоқчиман. Ҳозирги кунда мамлакатимиздаги иш билан банд аҳолининг 74 фозидан ортиғи айнан шу соҳада меҳнат қилаётгани ҳам шундан далолат беради.

Узингиз ўйланг, азиз дўстлар, агарки юртимизда шу соҳага ўз вақтида катта эътибор қаратиб, унинг ривожини учун ҳар томонлама йўл очиш бермаганимизда бугун бизнинг қуч-қувватга тўлган ёшларимиз бошқаларга ўхшаб қароқча иш излаб боради, қилмалар муҳтож ва қарам бўлиб қун қўра эди?

Шу ҳақида ўйлаш, бунинг олдини олиш давлат ҳокимияти идораларининг асосий бурқидир.

Жорий 2010 йилнинг ўзида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш ҳисобидан 480 миңта янги иш ўрни очилгани ҳам юқорида зикр этилган фикрнинг яққол тасдиғи, десам, айни ҳақиқатни айтган бўламан.

Энг муҳими, бу иш ўринларининг 60 фозидан ортиғи қишлоқларимизда ташкил этилмоқда. Мамлакатимиз аҳолисининг 50 фозига яқини қишлоқ жойларда яшашини ҳисобга оладиган бўлса, бу рақамларнинг иқидий аҳамиятини, ўйламанки, тушуниш қийин эмас.

Албатта, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг қўзга яққол ташланиб турган афзалликлари ва катта имқониятлари ҳақида яна кўп гапиркиш мумкин. Лекин бугунги кунда Ўзбекистонда бу соҳада ҳали ишга солинмаган жуда катта салоҳият ва имқониятлар мавжуд эканини, дунёдаги таракқиёт тоғдан давлатларда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ялпи ички маҳсулот ҳажмида етакчи ва ҳал қилувчи ўрини эгаллаётганини инобатга оладиган бўлса, бу йўналишда қиладиган ишларимиз нақадар қўп ишга аён бўлади.

Шундан келиб чиққан ҳолда, «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» бўйича

қабул қилинадиган давлат дастурида қуйидаги устувор йўналишларга алоҳида эътибор қаратиш зарур.

Биринчи навбатда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқ ва мафнақатларини ҳимоя қилиш, ушбу соҳа ривожини учун янада кенг йўл очиб бериш мақсадида мавжуд норматив-ҳуқуқий базани танқидий нуқтаи назардан қайта кўриб чиқиш, янги қонун ҳужжатларини қабул қилиш масаласи диққат марказида бўлиши даркор.

Бу ҳақда гапирганда, шуни айтиш керакики, жойларда кичик бўлса ҳам ўз ишини, ўз бизнесини очишга интиляётган хусусий тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш ўрнига, маҳаллий амалдорлар томонидан уларни қўролмаслик, қўлдан иш келадиган одамларнинг йўлига турли-туман гомтўсиқлар қўйлаётганига асло тоқат қилиб бўлмайд.

Албатта, кейинги йилларда бундай салбий ҳолатларни бартараф этиш мақсадида тегишли ишлар олиб борилмоқда.

Жумладан, қорхоналарнинг молия-хўжалик фаолиятига давлат ва назорат тузилмаларининг аралашувини кескин камайитириш, шунингдек, ҳўжалик ва тадбиркорлик субъектларининг иқтисодий ҳуқуқ ва эркинликларини сезиларли даражада кенгайтириш бўйича катта ишлар амалга оширилди. Лекин назорат органларига мансуб ай-ронинг мансабдорлар малакасининг пастлиги хануз ўткир муаммо бўлиб қолмоқда ва ишчимизга салбий таъсир ўтказмоқда.

Шулар қаторида қўпгина вилоят ва туманларда коррупция деган бало, яъни порахўрлик, таъмагирилк, хизмат вазифининг суиистеъмом қилиш каби иллатлар ураб тураётганини инкор этиб бўлмайд.

Қонунга зид бўлган бундай хуқуқ ҳолатлар билан муросса қилишга чек қўйишнинг вақти келди.

Навбатдаги устувор йўналиш — кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик фаолияти учун янада қўлай муҳит яратиш иборат.

Ҳаммамизга маълумки, охириги йилларда тадбиркорлик соҳасида ўз ишини очиш учун руҳсат олиш, солиқ, молия ва статистика органларига ҳисобот топшириш масалаларини тартибга солиш бўйича анча ишлар қилинди ва қилиняпти.

Буни рад этиб бўлмайдди, лекин бу соҳада бажарадиган ишларимиз ҳали кам эмас.

Айни пайтда кичик бизнес субъектларининг энергия, газ, сув ва канализация, иссиқлик таъминоти ва бошқа коммунал хизматларнинг тармоқларига уланиши ёки уларни қуришда иштирок этиши учун руҳсат олиш тартиб-қоидаларини содда-лаштириш масаласи бўйича ҳам дастурда аниқ чора-тадбирлар белгиланиши ва уларнинг ижросини қатъий назоратга олиш даркор.

Яна бир муҳим масала кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаси учун солиқ ва бошқа тўловлар борасида кулайлик ва енгилликлар яратиш билан боғлиқдир.

Албатта, сўнги йилларда ҳўжалик субъектлари учун ягона солиқ тўлови ставкасини 2005 йилдаги 13 фозидан 7 фозга тушириш ёки қарийб 2 баробар камайитириш бўйича қўрилган чора-тадбирлар кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожини учун катта имқониятлар тугдирмоқда.

Шу борада кириб келаётган 2011 йилдан бошлаб бу кўрсаткичнинг 7 фозидан 6 фозга туширилиши, ҳеч шуб-

ҳасиз, давлатимиз томонидан ишбилармон ва тадбиркорларга кўрсатилган янги бир имтиёз бўлиб қолажак, деб ўйлайман.

Бу борада амалга оширилаётган ишларимиз билан чекланмасдан, кичик бизнес субъектларига ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва технологик янгилаш учун ўрта ва узоқ муқддатга мўл-жалланган кредитлар бериш тизимини янада такомиллаштириш, мавжуд муаммоларнинг ечимини бўйича амалий чора-тадбирлар қўришимиз зарур.

Айниқса, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг таъкил фаолият соҳасида иштирок этиши, уларнинг миңтақа ва жаҳон бозорларига чиқишини кенгайтириш мақсадини ҳал этишга жиғдий аҳамият қаратишимиз лозим.

Алоҳида катта эътиборни талаб этадиган яна бир масала шуки, ҳозирги вақтда юртимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик асосан савдо-сотик, хизмат ва алоқа соҳасида, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича кўпроқ ривож топмоқда.

Лекин, шу билан бирга, сановат соҳасида, юқори технологиялари талаб этадиган замонавий ишлаб чиқариш тармоқларини ташкил этишда, инновацион ва нанотехнологиялар, фармакология ва фармацевтика, ахборот-коммуникация тизими, биотехнология, мубоқил энергетика турларидан фойдаланиш соҳасида, мухтасар айтганда, илгор илм-фан ютуқларига асосланган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга кенг йўл очиш беришимиз зарур.

Айтиш жоизики, мен дастурдан ўрин олиши керак бўлган энг муҳим йўналишларнинг фақат айрим жиҳатлари ҳақида қисқача фикр билдирдим, ҳолос.

Ўз-ўзидан аёнки, дастурни конкрет мазмун билан тўлдиркиш, ечимини қутиб турган долзарб муаммоларни ҳал қилиш учун ҳуқумат қарори билан бу масала бўйича махсус ишчи комиссияси тузиш ҳамда етакчи мутахассисларимиз, авваламбор тадбиркорларнинг ўзини бу ишга жалб қилиб, ҳар бир йўналишни атрофлича, чуқур ва пухта ишлаб чиқишимиз даркор.

Бу борада мамлакатимиздаги давлат ва нодавлат ташкилотлар, кичик бизнес эгаллари, фермер ва тадбиркорлар, ҳимойлар, бир сўз билан айтганда, кенг жамоатчилигимиз ўз фикрларини ва амалий таклифларини билан фаол иштирок этади, деб ўйлайман.

Шу фурсатдан фойдаланиб, тақрор ва тақрор айтишни истардим: кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик — жамиятимизнинг, бугунги ва келажак таракқиётимиз, фаровон ҳаётимизнинг мустаҳкам таянчи бўлиши шарт.

Айнан ана шундай қараш, ана шундай ёндашув бизнинг иш фаолиятимизда, авваламбор, олдимизда турган ўта муҳим ва долзарб вази-фаларни амалга оширишда асосий мезон ва йўлланма бўлишига ишонман ва барчангизга айни шу мақсад йўлида қуч-ғайрат ва янги-янги омадлар тилайман.

Азиз ватандошларим, қадр-донларим!

Сизларни Конституциямиз байрами билан яна бир бор табриклаб, ҳаммамизга сизҳат-саломатлик, хонадонларингизга файзу барака тилайман.

ВАТАНИМИЗНИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Президентимиз Ислом Каримов 7 декабрь куну Оқсаройда бир гуруҳ юртдошларимизга Ватанимизнинг юксак мукофотларини топширди

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Эл-юртимиз олдидаги фарзандлик бурчини бажариш йўлида бутун борлигини бахш этиб, ўзининг фидойи меҳнати, муносиб хизмати билан бошқаларга ўрнак ва намуна бўлиб келаётган сиз каби инсонлар кўлини сиқиб, бағримга босиб муборакбод этиш, мен учун катта бахтдир.

Барчангиз яхши хабардорсиз, халқимиз, мамлакатимиз дун бўлган айрим қийинчиликларга қарамасдан, жорий йил биз учун хар томонлама баракали, омадли бўлди. Буну машаққатли меҳнат ва катта фидойилик эвазига эришган ютуқ ва марраларимиз амалда тасдиқлаб бермоқда.

Миришкор деҳқон ва фермерларимизнинг ҳалол меҳнати ва омиликдорлиги билан юртимиз бўйича қарийб 7 миллион тонналик улкан галла хирмони бунёд этишга эришдик. Айниқса, барча вилоят ва туманлар ўз шартнома мажбуриятларини шараф билан адо этгани, кўплаб фермер хўжаликлари ҳосилдорлигини 55-67 центнерга етказгани мисолда буну яққол кузатиш мумкин.

Пахтачилик соҳасини оладиган бўлсак, деҳқонларимиз 3 миллион 400 минг тоннадан зиёд ҳосил етиштиргани ва унинг 90 фоизи юқори навларга топширилгани, ҳеч шубҳасиз, юртимиз деҳқончилик тарихидаги яна бир ёрқин саҳифа бўлди.

Бу ютуқларга ўз ишининг устаси ва фидойиси бўлган сиз каби минг-минглаб далада ишлайдиган инсонларнинг билим ва тажрибаси билан, меҳнат ва яна бир бор меҳнат ҳисобидан эришдик, — деди Ислом Каримов. — Бошқа соҳа-

ларда ҳам, sanoatni olasizmi, қурилиш, йўл қурилиши ёки кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни olasizmi, бизга қувонч бағишлаб, бошқаларнинг хавасини тортаётган бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози даврида кўпгина мамлакатларда иқтисодий ўсиш суръатлари пасайиб, ривожланмишдан тўхташ ҳолатлари юз берётган бир пайтда Ўзбекистон дунёдаги sanoqli davlatlar қаторида барқарор ўсиш суръатларини сақлаб қолмоқда. Жорий йилда юртимизда ялли ички маҳсулотнинг ўсиш суръати 8,5 фоизни ташкил этаётгани бунинг ёрқин далилидир. Ишонаман, янги 2011 йилда ҳам, иншооллоҳ, ўсиш суръатларимиз бундан кам бўлмайди.

Биз учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган таълим-тарбия соҳасини оладиган бўлсак, таълим муассасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, янги ўқув масканлари барпо этиш бўйича қилинаётган улкан ишлар ҳақида ҳар бирингиз ўз шаҳар ва қишлоғингиз ҳаётидан кўплаб мисолларни келтиришингиз мумкин, деб таъкидлади Юртбошимиз.

Тиббиёт соҳаси учун давлат бюджетидан 1 триллион 700 миллиард сўмдан ортиқ, яъни 2009 йилга нисбатан 30 фоиз, 2008 йилга нисбатан эса икки баробар кўп маблағ сарфлангани инсон ҳаёти ва саломатлиги биз учун энг катта бойлик эканининг яна бир амалий намоёнидир.

Шулар қаторида илму фан, маданият ва санъат, спорт соҳаларида, халқимиз маънавиятини юксалтириш бўйича йил давомида амалга оширган ишларимизнинг салмоғи ва аҳамиятини ҳеч

қандай рақам билан ўлчаб, баҳолаб бўлмайди, албатта.

Айниқса, Ватан ҳимоячиси бўлган жасур ва фидойи ҳарбийларимиз, ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимларининг мардонавор хизмати туфайли юртимизда тиңчилик ва барқарорлик ҳукм сурмоқда, хар қайси маҳалла, хар қайси оиллада хотиржаллик, осуда ҳаёт, эртанги кунга бўлган ишончимиз янада мустаҳкамланиб бормоқда ва бу бизнинг энг катта ютуғимиздир, деди давлатимиз раҳбари.

Шу маънода, юртимизда яшаётган хар қайси инсон, миллати, тили ва динидан қатъи назар, мана шундай юксак ютуқларда менинг ҳам ҳиссам бор, деб гуруру ва ифтихор билан гапиришга тўла ҳаққидир.

Шулар ҳақида гапирар эканмиз, биз аввало, хар қайси катта-кичик жамоада ўз фаолияти, ақл-заковати, билим ва тажрибаси, олижаноб фазилатлари билан бошқаларга ўрнак бўлаётган етакчиларни алоҳида ва катта миннатдорлик билан тилга оламиз.

Шу нуқтаи назардан қараганда, сиз азизларнинг хар бирингиз ва шу кунларда жойларда давлат мукофотларини қабул қилиб олаётган барча юртдошларимизнинг шу йўлда қилган хизматингиз, қўшган ҳиссангизни хар қанча таърифласак арзийди, албатта.

Она Ватанимизни рагнақ топтиришда ўзини аямасдан, кунни кун, туни тун демасдан меҳнат қилаётган, Ўзбекистоннинг залворли юқини ўз елкасида кўтариб келаётган инсонлар сифатида сизлар бундай ҳурмат-эҳтиромга хар томонлама муносиб-сиз.

Айниқса, Баркамол авлод йили деб ном олган 2010 йилда мукофотларга сазовор бўлган ватандошларимиз орасида турли соҳаларда ўзининг дастлабки умидбахш ютуқлари билан ҳаммамизни қувонтираётган азмушхоатли ёшларимизнинг муносиб вақиллари борлиги барчамизга қувонч бахш этади, деди Ислом Каримов.

Шундан сўнг Президентимиз давлатимизнинг юксак мукофотларини тантанали равишда топширди.

— Бугун сизлар учун, оила аъзоларингиз, яқинларингиз, ҳамкасб дўстларингиз учун катта тантана, катта хурсандчилик, — деди давлатимиз раҳбари. — Сизларга юксак унвон, орден ва медалларни топширар эканман, бамисоли барчангизнинг қадди-қоматингиз янада баланд бўлиб, юзларингиз янада яшнаб-яшай кетгандек туюлмоқда. Худдики ўзимни ҳам сизларнинг қаторингизда мукофот олгандек ҳис қиламан. Шунинг учун бугун оила ва ёру дўстларингиз даврасида мукофотларни нишонлар экансиз, мени ҳам даврангизда бордек, орангизда ўтиргандек ҳис қилсангиз, ўзимни бахтиёр деб биламан.

Ватанимиз, халқимизнинг улкан ҳурмат ва эътибори рамиз бўлган бу юксак мукофотлар ҳаммангизга буюрсин.

Барчангизни Конституцияимиз байрами билан яна бир бор таъриқлаб, сизларга сийҳат-саломатлик, бахту саодат, хонадонларингизга файзу барака тилайман, деди пировардида Юртбошимиз.

Мукофотланганлар юксак эътибор ва ғамхўрлиги учун Президентимизга сарммий миннатдорлик билдирдилар.

(Ў.А)

БЕТИМСОЛ ЮТУҚЛАРИМИЗНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСИ

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Эркин ва фаровон жамият куриш, Ватанимизнинг салоҳияти ва қудратини, халқимизнинг турмуш даражасини юксалтириш борасида эришаётган барча муваффақиятларимиз Конституцияимизда белгилаб қўйилган ҳуқуқий асосларга қатъий амал қилиб келаётганимизнинг самарасидир.

Мамлакатимизни ислоҳ этиш ва демократлаштириш жараёни ҳеч қачон ортга қайтмайди, қатъий ва исчил тус олгани, одамларимизнинг сийсий ва фуқаролик фаоллиги ошаётгани, онгу тафаккури юксалиб, Ватан тақдирига далоқдорлик туйғуси, эртанги кунга ишончи ортиб бораётгани бунинг яққол тасдиғидир.

Ўтган давр мобайнида халқимизнинг фидокорона меҳнати туфайли қўлга киритган улкан ютуқларимиз билан халқи равишида

фахрланамиз. Мамлакатимизнинг исчил юқори ўсиш суръатлари, юртимизда барпо этилган банк-молия тизимининг барқарор ва ишончли фаолият юритиши, иқтисодиётда амалга оширилаётган янгилаштириш ва ўзгаришлар дунё жамоатчилиги томонидан эътироф этилмоқда.

Президентимиз ташаббуси билан 2010 йил — Баркамол авлод йили деб эълон қилинган эди. Бу борада махсус давлат дастури ишлаб чиқилиб, исчил амалга оширилмоқда.

Болалар ҳамда ёшларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга, уларни уйғун камол топтиришининг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлашга қаратилган меъёрий-ҳуқуқий базани такомиллаштириш масалаларига алоҳида эътибор берилди.

Оналар ва болалар саломатлигини ҳимоя қилиш, фарзандларимизни спортга кенг жалб этиш, бола-

лар спорт объектиларидан фойдаланиш самардорлигини ошириш, ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари ва олий ўқув юртлари битирувчиларини иш билан таъминлаш борасида кенг қўламли ишлар бажарилди.

Мухтасар қилиб айтганда, фарзандларимизни XXI аср талабларига жавоб берадиган инсонлар этиб вояга етказишдек эзгу мақсад йўлидаги бундай ишлар исчил давом этмоқда.

Президентимиз Ислом Каримов кириб келаётган янги — 2011 йилни мамлакатимизда «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» деб эълон қилишни тақлиф этди. Давлатимиз раҳбарининг бу тақлифи йиғилганлар томонидан гулдурас қарсақ билан қўллаб-қувватланди.

Тантанали маросим санъат усталари ва ёш ижрокларнинг байрам концерти билан якунланди.

(Ў.А)

Hayrulla RЎZMETOV, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты, ЎзХДП фракцияси аъзоси:

— Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари эртадан бошлаб бир ҳафта давомида жойларда аҳоли вақиллари билан учрашадилар. Биз — ЎзХДП фракцияси аъзолари ижтимоий ҳимояга муҳтож қатлам манфаатларига оид қонунлар қандай ижро этилаётганига алоҳида эътибор қаратишимиз лозим. Электорат муаммоларини чуқур ўрганиб, таҳлилий ҳулосалар чиқариш депутат ўз фаолиятини самарали ташкил этишида муҳим аҳамиятга эга.

ЎзХДП фаоллари ташаббуси билан Бош мақсад — инсон манфаати

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида ЎзХДП фракцияси ва партиянинг «Истиқбол» ёшлар қаноти ташаббуси билан «Қонун устуворлиги давлат ва жамият ривожининг асосий мезонидир» мавзусида давра суҳбати ташкил этилди.

— Бош Қомусимизнинг Муқаддимада келтириб ўтилганидек, инсонларвар демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш Конституцияимизнинг асосий мақсадларидан биридир, — деди Қонунчилик палатаси депутаты, ЎзХДП фракцияси аъзоси Назира Матёкубова. — Унда инсонни қадрлаш ва ҳуқуқ ҳамда эркинликларини ҳурмат қилиш тегишли моддалар билан мустаҳкамлаб қўйилган. Мамлакатимизда тиң ва осуда ҳаётнинг ҳукм суришида, эришилаётган ютуқларимиз, истиқболга ишончимиз ва юртимиз обрўсининг халқаро майдонда ортиб бориши замирида Конституцияимиз белгилаб берган ҳуқуқий асослар турганини бугун хар бир фуқаро чуқур ҳис этмоқда.

— Фуқаролик жамиятини ривожлантириш

да ёшларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, айниқса, Конституцияимиз мазмун-моҳиятини ўсиб келган ёш авлод онига чуқур тушунтириш муҳим аҳамиятга эга, — деди Ўзбекистон ХДП «Истиқбол» ёшлар қаноти етакчиси Ғайрат Мамажонов. Бу борада ёшлар қаноти аъзолари зиммасида ҳам катта вазифалар турибди. — Биз тенгдошларимиз орасида тарғибот ишларини олиб боришимиз учун, аввало, ўзимиз Конституциянинг мамлакатимиз ва халқимиз тақдирига тутган тарихий аҳамиятини чуқур билишимиз зарур.

Давра суҳбатиде сўзга чиққанлар фуқаролик жамиятини куриш йўлида ёшлар онгида эркин жамиятга хос фикрлаш тарзини шакллантириш муҳимлигини таъкидлашди.

Танқиддан сўнг...

«Ишонч қозониш учун меҳнат қилиш керак»

Газетамизнинг 20 ноябрь сониде чоп этилган ушбу сарлавҳали мақолада Шовот, Қўшқўпри, Урганч туман партия кенгашлари Жамоатчилик қабулхоналари фаолияти талабга жавоб бермаслиги танқид қилинган эди. Тахририятимизга мақола юзасидан жавоб келди.

«Ўзбекистон ХДП Хоразм вилоят, шаҳар ва туман кенгашлари раислари, раис ўринбосарлари иштирокида вилоят партия фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда 2010 йил 20 ноябрда «Ўзбекистон овози» газетасида чоп этилган «Ишонч қозониш учун меҳнат қилиш керак» сарлавҳали танқидий мақолада кўтарилган масалалар муҳокама қилинди.

Йиғилишда мақолада ҳақиқатдан ҳам долзарб масала кўтарилгани, электорат билан яқиндан ишлаш, унинг муаммоларини ўрганиш, таҳлил этиб бориш ва ечимини топишда ўзига хос тузилма бўлган партия кенгашлари

ҳузуридаги Жамоатчилик қабулхоналари фаолиятини кучайтириш долзарб вазифа экани таъкидланди. Узоқ қишлоқларда кўча қабуллар ташкил қилиш, қабул кунларини кўпайтириш ва бу ишларга партияимиздан маҳаллий Кенгашлар депутатлари, партияимиз сафидаги обрў-эътиборли кишиларни, партияимиз ижтимоий шериклари бўлган ташкилотлар вақилларини кенг жалб қилиш борасида фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Ўзбекистон ХДП Шовот, Қўшқўпри ва Урганч туман кенгашлари раисларининг мақолада қайд этилган аҳоли бартараф этиш юзасидан

Ўринбосари С.Ишчанов.

Муносабат

Дилбар ХОЛИҚОВА,

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты, ЎзХДП фракцияси аъзоси

— Президентимиз маърузасини барча қатори диққат ва ҳаяжон билан тинглаш жараёнида яна бир бор шунга икром бўлдимки, ҳеч бир замонда ёшларга эътибор ҳозиргидек бўлмаган. Мамлакатимизда келажак авлод камоли, бахти-саодати йўлида амалга оширилаётган ишлар киёсини нафақат яқин-атрофдаги, балки дунёнинг биросор-бир давлатида кўраймиш.

«Баркамол авлод йили» Давлат дастурининг асосий йўналишлари бўйича қилинган ишлардан келтирилган мисолларнинг ўзиде қалбимизга қувонч ва гуруру бағишлайди. Оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза этиш, ёшларга чуқур билим бериш, касб-хунар ўргатиш, уларни спортга жалб этиш бўйича яратилган шароит ва имкониятларни олайлик. Буларга қанча маблағ ва меҳнат сарфланди...

Мамлакатимиз раҳбари мамнуният билан таъкидлаганидек, эзгу ниятлар билан бошлаган ишларимиз, ёшлар учун яратилаётган шароит ва имкониятлар ўзининг самарасини бера бошлади. Бу ҳақда гапирар экан, Президентимиз яқинда Хитойда ўтказилган Осией йўналирида спортчиларимиз, айниқса, бадий гимнастика бўйича қизларимиз эришган ёрқин галабани фахр-ифтихор

билан таъкидлади. Мамлакатимизнинг исчил, ишончли тараққиёти т а н л а г а н йўлидиз нақадр тўри эканини кўрсатиб турибди.

Кейинги йилни «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили», деб эълон қилинишидан кўзланган мақсаднинг қамрови жуда кенг. Бу ҳақда ҳали кўп гапирилади, фикрлар айтилади албатта. Иқтисодиётни ривожлантириш, янги иш ўринларини ташкил этишда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик муҳим аҳамиятга эга. Мамлакатимизда тўплаган тажриба ҳам буну исботлаб турибди.

Тадбиркорликка очиб берилган янада кенг имкониятлардан фойдаланиб, партияимиз электорати ҳисобланган ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламни ўрта синфга ўтказиш юзасидан жуда катта ишлар олиб боришимиз керак бўлади. Чунки партияимиз шундан манфаатдор. Бу жараён ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётини ривожлантиришда улкан қадам бўлади.

Алишер СОДИҚОВ,

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты, ЎзХДП фракцияси аъзоси

— Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бунд котиби Пан Ги Мун жаноблари мамлакатимизга таърифий чоғида бир масалага эътибор қаратган эди. Яъни у жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози таъсиридан жаҳонда фақат икита мамлакат — Ўзбекистон ва Хитой беталофат чиққанини таъкидлади.

Мамлакатимизда Президентимиз бошчилигида оқилона иқтисодий сийёсат юритилаётгани, иқтисодиётнинг сийёсатдан, мафқураддан холилиги таъминланаётгани, давлатнинг бош ислохотчилик роли, Инқирозга қарши чоралар дастури муваффақиятли амалга оширилаётгани туфайли бу ютуқларга эришдик. Хитой мамлакатини эса айнан кичик бизнесни ривожлантириш орқали жаҳон бозоридан катта ўрин эгаллади, иқтисодий фойда кўрди, деб ўйлайман.

Жаҳон таърибаси кичик бизнес ривожини иқтисодиёт барқарор ўсишини таъминлашга хизмат қилишини кўрсатмоқда. Президентимиз бир

неча бор кичик бизнес мамлакатимиз иқтисодиётини лоқомоти-виға айланиши зарурлигини таъкидлаган эди. Бугун Юртбошимиз таъшаббуси билан шу соҳани ҳақиқатдан ҳам иқтисодиётимизнинг лоқомоти-виға айлантиришни янги босқичга кўтариш ишларига бир йилни бағишлаш арафасида турибмиз. Бундан нафақат тадбиркорлар, ишбилармонлар, кичик бизнес вақиллари, балки бутун халқимиз шак-шубҳасиз манфаатдор бўлади.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун янги имкониятлар яратилиши — бу янги ташаббуслар, янги иш жойлари, рўзгор бутлиги, ижтимоий ҳимоя барқарорлиги деганидир.

Демократия институтлари

Фуқаролиқ жамиятининг миллий негизлари

■ Нодавлат нотижорат ташкилотларнинг ижтимоий ҳаётимиздаги ўрни йилдан-йилга ошиб бормоқда. Бугунги кунга келиб улар 5 минг 200 дан ошиб кетди. Бу ташкилотлар ишини ўзaro қиёсласангиз, жамиятимизнинг бугунги тараққиёти ва оқилона сиёсат самараси яққол кўзга ташланади.

Мамлакатимиз мустақиллигининг илк босқичида давлатчилигимиз тараққиётининг аниқ демократик йўли белгилаб олинди. Унинг сиёсий қиёфасига чизгилар берилди. Ривожланишнинг миллий модели ишлаб чиқилди ва жамият ўз тараққиёт йўлига эга бўлди.

Давлатимиз раҳбари «Демократик тараққиётимизнинг пировард мақсади — фуқаролик жамияти» эканини алоҳида уқтирди. Шу билан бирга, давлатчилиқни шакллантириш ва такомиллаштириш йўлидаги стратегик вазифалар аниқ кўрсатиб берилди. Унга кўра, давлат ҳокимияти органлари ишининг самардорлигини сақлаб қолган ҳолда, ҳокимият ваколатларини марказ ичтиёридан соқит қилиш, бу вазифаларнинг бир қисмини жамоат ташкилотлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига ўтказмоқ лозим эди.

Бу масала доимо Президентимизнинг диққат марказида: «Ишончим комилки, вақти-соати келиб, бугун ўтиш даври учун зарур бўлган кучли давлат функциялари ва аломатлари аста-секинлик билан тадрижий равишда кучли жамият зиммасига ўтади». Бу ўринда гап, хусусан, давлатнинг иқтисодий соҳага, ҳўжалик юртувачи тузилмалар, биринчи навбатда, хусусий тармоқ фаолиятига аралашувини чеклаш ҳамда ижтимоий-иқтисодий жараёнлар билан боғлиқ муайян масалаларни ҳал этишда давлат тузилмалари таъсирини камайитириш ва бу вазифаларни жамоат ташкилотларига топшириш устида бормоқда.

Бошқача айтганда, фуқаролик жамияти қарор топиши баробарида нафақат маҳаллий давлат ҳокимияти ваколатлари, балки марказий ҳокимият ваколатлари ҳам фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари ва жамоат ташкилотлари томонидан ҳамкорлик ва шерикчилик асосида «ўзлаштириб олиниши» мумкин.

Кўриниб турганидек, жамоат ташкилотларининг давлатчилик қурлишидаги мавқеи ва аҳамиятига алоҳида эътибор қaratилган. Уларни давлат органлари, айни пайтда, тижорат ташкилотларидан фарқлаш маъносидан, кўпинча, нодавлат нотижорат ташкилотлари ёки «учинчи сектор» деб аташади.

Жамоат ташкилотлари, биринчи навбатда, оила, мактаб, оммавий ахборот воситалари каби жамият аъзоларини ижтимоийлашти-

ришнинг энг ишончли воситасидир. Бошқача айтганда, улар жамият аъзоларини турли мезонлар асосида бирлаштирилади, яқдил гоа атрофида қовуштирилади ва шу йўл билан шахннинг ижтимоий яққаланишининг олдини олади.

Улар ихтиёрий аъзолик ва махсус низом билан ташкил этиладиган жамоат бирлашмасидир. Уларнинг аниқ мақсадаги йўналтирилган фаолияти тегишли қонунларга мувофиқ келувчи низомлар ва инсонийлик мезонлари асосида таъминланади.

Улар юридик шахс бўлиш билан бирга, нуфузли маънавий шахсдир. Жамоатчилик устидан уларнинг маънавий таъсири юридик таъсиридан бир неча марта кучли ва самаралидир. Шунинг учун ҳам уларнинг ижтимоий-маиший масалаларни ҳал этишдаги аҳамияти давлат муассасаларидан кам эмас.

Жамоатчилик назорати фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари, ҳали ташкиллашмаган фуқаролар гуруҳи, оммавий ахборот воситалари каби демократик фуқаролик институтлари томонидан ахлюқий меъёрлар, қонунийлик ва жамият манфаатлари нуқтаи назаридан давлатнинг вакиллик ва ихро этувчи идоралари ва мансабдор шахслари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, тегишли ҳудудда жойлашган қорхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва уларнинг раҳбарлари устидан ўрнатилиши мумкин.

Нодавлат нотижорат ташкилотлар томонидан назорат остига олинаётган манбанинг табиатига қараб, назорат шакллари ва усуллари ҳар хил бўлади. Масалан, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар устидан жамоатчилик назорати уларнинг фаолиятини соддалаштириш, муносабатда инсонпарварликни кўчайтириш, ўз вазифасини ҳалол ўташга ундаш, суд, прокуратура, милиция фаолиятида ошкоралик ва очкиклини кўчайтириш ҳамда аҳолининг ҳуқуқий савиясини ошириш билан ўзининг самарали натижасини топ олади.

Давлат ҳокимияти идоралари устидан жамоатчилик назорати эса қонунийлик, шахс ва жамият манфаатларининг конституциявий устуворлиги тамойилларига суянмоғи шарт.

Шу ўринда, давлат идора-

лари ва жамоат бирлашмалари орасидаги муносабатга алоҳида тўхталиб ўтиш ўринлидир. Кўпинча уларни бир-бирига қарши қўйиш ҳолатлари кўзга ташланади. Шу боис, жамоат бирлашмаларининг маҳаллий давлат вакиллик органлари, ихро ҳокимияти идоралари ва мансабдор шахслари, маъмурий ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ташкилотлар, қолаверса, бошқа ижтимоий-сиёсий институтлар билан муносабатларининг аниқ ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш бугун гоат долзарб аҳамият касб этади.

Аслида, жамоат ташкилотлари номи қандай бўлишидан қатъи назар, фуқаролар ва жамият билан давлат орасидаги муносабатни тутиб турувчи туташ ҳалқадир. Улар жамиятда етилиб келаётган ижтимоий танглик ва муаммолардан ҳалқ томонидан сайланган ва тайинланган тегишли давлат органларини ҳамда кенг жамоатчиликни воқиф этади. Жамоатчилик фикрини ўрганган ҳолда, мазкур муаммоларни ҳал этиш юзасидан белгиланган тартибда тақлифлар ва мулоҳазалар тақдим этиши мумкин.

Мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган нодавлат нотижорат ташкилотлар фаолиятининг ҳуқуқий асослари муваффақият билан шакллантирилди. Бу соҳада қонунлар ва қонуности ҳужжатлари қабул қилинди. Шунга қарамай, уларнинг фаолияти тўла ва муқаммал даражада ҳуқуқий тартибга солинди, деб бўлмайди. Шу билан бирга, уларнинг фаолиятида кўзга ташланаётган бир қатор муаммоларни фақат ҳуқуқий асослар билан боғлаш унча тўғри эмас.

Айрим нодавлат нотижорат ташкилотлари ўзбек миллий давлатчилиги қурлишида ўзларининг тутган мавқеи ва ўзларига билдирилган ишончни тўла ҳис этмаётганга ўшайди. Уларнинг бир қилингандаги ўшаш низомлари ҳавойи ва биқик мақсадлар билан тўлиб-тошган, аксарият ҳолларда нозомда кўзда тутилган мақсадни амалга ошириш механизми етарлича кўрсатилмайтиди. Энг асосийси, уларнинг узоқ ва яқин мақсадлари билан кучли давлат ва фуқаролик жамиятини қуриш стратегияси орасида изчил мантқийи боғланиш кўзга ташланмайтиди. Натижада, бундай нодавлат нотижорат ташкилот фаолиятида кўрқорна ҳаракат қилишга мойиллик юзага келиб, у ўз мустақиллигини тезда йўқотиб қўяди.

Кучли мафкуравий-ахборот уруши кетаётган ҳолатида НТТларнинг

баъзилари ташқи кучлар таъсирига тушиб қолаётгани ҳам кузатилмоқда.

Юртбошимиз Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси» ҳақида фикр юритиб, юқорид айтилган муаммоларга аниқ ва тўлиқ ечимларни илгари сурди.

Концепцияда амалдаги қонунларга ўзгариш ва тузатишлар киритиш билан бирга, бир қатор янги қонунлар қабул қилиш тақлиф этилди. Жумладан, давлат ижтимоий-иқтисодий ривожланиш дастурларини амалга ошириш, гуманитар муаммоларни ҳал этиш, аҳолининг турли қатлами ҳуқуқ ва эркинликлари, манфаатларини ҳимоя қилишда нодавлат нотижорат ташкилотларнинг давлат тузилмалари билан ўзаро муносабатларидаги аниқ чегараларни белгилаш ва ташкилий-ҳуқуқий механизмларни такомиллаштириш ҳамда доимий ҳамкорлигини таъминлаш мақсадида «Ижтимоий шериклик тўғрисида»ги Қонун қабул қилиниши мақсадаги мувофиқ деб топилди.

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари томонидан қонун ҳужжатларининг ихро этилиши устидан жамият, фуқаролик институтлари назоратини амалга оширишнинг тизимли ва самарали ҳуқуқий механизмининг яратиш учун «Ўзбекистон Республикасида жамоатчилик назорати тўғрисида»ги қонунни қабул қилиш тақлиф илгари сурилди. Айни шу қонун билан ҳамоҳанг тарзда «Экологик назорат тўғрисида»ги қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш ва амалга татиқ этиш орқали жамоатчилик назоратининг таъсир доирасини янада кенгайтириш кўзда тутилаёттир.

Жамоатчилик назоратининг турлари, шакллари ва субъектларини, назорат предметини, уни амалга оширишнинг ҳуқуқий механизмларини, шунингдек, мазкур соҳада амалдаги қонун ҳужжатларини ихро этмаганга ўшайди. Уларнинг бир қилингандаги ўшаш низомлари ҳавойи ва биқик мақсадлар билан тўлиб-тошган, аксарият ҳолларда нозомда кўзда тутилган мақсадни амалга ошириш механизми етарлича кўрсатилмайтиди. Энг асосийси, уларнинг узоқ ва яқин мақсадлари билан кучли давлат ва фуқаролик жамиятини қуриш стратегияси орасида изчил мантқийи боғланиш кўзга ташланмайтиди. Натижада, бундай нодавлат нотижорат ташкилот фаолиятида кўрқорна ҳаракат қилишга мойиллик юзага келиб, у ўз мустақиллигини тезда йўқотиб қўяди.

Кучли мафкуравий-ахборот уруши кетаётган ҳолатида НТТларнинг

Ҳайдарали ЮНУСОВ,
юридик фанлар номзоди,
сиёсатшунос.

Конституция — ҳуқуқ ва эркинлигимиз кафолати

Инсон манфаатларини ҳимоя қилиш

Жамиятнинг бош мақсади

■ Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мустақилликнинг дастлабки кунлариданоқ мамлакатимизда давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланди. Хусусан, Асосий Қонунимизнинг 2-моддасида давлат халқ иродасини озида этиб, унинг манфаатларига ҳимоя қилиши, давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдида масъуллиги белгилаб қўйилди.

Адлия идоралари фаолиятида инсоннинг Конституцияда белгиланган ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш, бузилган ҳуқуқларини тиклаш, уларга етказилган зарарни қоплаш, айбдор мансабдор шахсларга нисбатан тегишли чора кўриш энг долзарб вазифалардан ҳисобланади.

Тошкент шаҳар Адлия бошқармаси Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўлими ходимлари бу масалага алоҳида эътибор қаратиб, фуқароларнинг муносабатлари ўз вақтида ижобий ҳал этилишига эришмоқда. Хусусан, жорий йилнинг тўққиз ойи мобайнида фуқаролардан Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўлимига 268 та шикоят тушган.

Муносабатларни кўриб чиқиш ҳамда режа асосида ўтказилган ўрганишлар натижасида судларга 197 686 791 сўмлик 427 та киритилган давво аризалардан 98 фоизи ижобий ҳал қилиниб, мазкур қаноатлантирилган давво аризалар бўйича суд қарорларининг 425 таси, яъни 97 фоизи ижроси таъминлангани эришилди.

Ушбу қўлланилган таъсир чораларига асосан қонунбузилишларга йўл қўйган 31 нафар масъул ходим интизомий жавобгарликка тортилиб, шундан 5 нафари ўз вазифасидан озод этилди ҳамда маъмурий жавобгарликка тортиш юзасидан киритилган 24 та тақлифга асосан 15 нафар шахсга маъмурий чоралар қўрилди.

Мисол тариқасида айтдиган бўлсак, Чилонзор туманидаги «Новза» маҳалласида яшовчи фуқаро Н.Авдеваннинг «AL PLAST SYSTEV» хусусий қорхонаси ишчи-хизматчиларига ойлик маошлари банк ходимлари томонидан ўз вақтида ўтказиб берилмаётганидан норози бўлиб, Адлия вазирлигининг «Ишонч телефони»га қилган муносабатини ўрганиш натижасида муносабатдаги вахталар ўз тасдиғини топди ва АТ «Ўзсаноатқурилишбанк»га тақдимнома киритилиб, унга асосан «AL PLAST SYSTEV» хусусий қорхонасининг ишчи-хизматчиларига ойлик маошлари тўлаб берилди. Қонун бузилишига йўл қўйган АТ «Ўзсаноатқурилишбанк»нинг амалиёт бошқармаси бошлиғи Б.Разақовага нисбатан 2010 йил 16 март кунининг 39-Н сонли буйруғи билан амалдаги Меҳнат кодексига асосан интизомий жазо чораси қўлланилган.

2010 йил 9 ойи давомидаги иш режа ва фуқаролар шикоятларига асосан Тошкент шаҳрида фаолият юритаётган 46 та идорада ўтказилган ўрганишлар натижасида 4995 та қонунбузилиш ҳолати аниқланди. Уларни бартараф этиш юзасидан тегишли чора-тадбирлар қўрилиб, фуқароларимизнинг конституциявий ҳуқуқлари таъминланди.

Хулоса қилиб айтганда, инсон ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш жамиятимизнинг бош мақсади саналиб, унинг амалда тўлиқ таъминлашда нафақат масъул идоралар, балки фуқароларнинг ҳам алоҳида масъулияти бор. Зеро, фуқаролар ўз ҳақ-ҳуқуқларини билиб, уни амалга оширишга ҳаракат қилса, бу уларнинг ҳуқуқий онли ва ҳуқуқий маъданити юксалигидан дарак берибгина қолмай, қонунларимизга оғишмай амал қилишга ҳам ундайтиди. Зеро, Конституцияимизда белгиланганидек, қонун барча нарсаларда устунадир.

Алишер ПИРМАТОВ,
Тошкент шаҳар адлия бошқармаси
Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш
бўлими бошлиғи.

Иқтисодийёт ва ислоҳот

Банк сармомяси эвазига қорхона модернизация қилинди

■ Мамлакатимизда янги иш ўринлари яратиш, меҳнатни рағбатлантириш, иш ҳақини ошириш ва аҳоли даромадлари ўсишини таъминлашга қаратилган сиёсат ўз самараларини бераёттир. Паст рентабелли ва иқтисодий ночор қорхоналарни тугатиш ва бу жараёнга тижорат банкларини жалб қилишга қаратилган ишлар қорхоналарнинг молиявий барқарорлигини оширишда муҳим роль ўйнапти.

Китоб туманидаги «Қашқадарёмармар» қорхонаси ҳам эски техника ва технологиялар асосида ишлаётган эди. Вилоят ҳўжалик судининг 2008 йил 10 декабрдаги қарорига биноан қорхона банкрот деб эълон қилиниб, унинг негизда янги, замонавий ишлаб чиқариш қувватларини ташкил этишга киришилган эди.

Ушбу қорхона банкнинг капиталлашуви ва инвестициявий фаолиятини ошириш, иқтисодийётдаги таркибий ўзгаришларнинг устувор йўналишларини қайта тиклаш ва кенгайтириш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик янгилашга қаратилган кредитлаш ҳажминини ошириб бораётган Ўзбекистон Республикаси Ташқи Иқтисодий Фаолият Миллий банки тасарруфига ўтказилди.

Шундан сўнг бу ерда масъулияти чекланган жамият шаклидаги «KESH-MARBLE» қорхонаси ташкил этилди.

Янги қорхона ўтган йилнинг ўзида фаолиятини бошлаб юборди. Миллий банк томонидан 40,5 миллион сўм маблағ сармомя сифатида ажратилди.

Ҳар қандай жамоада иш тўғри ташкил этилиб, сарф-ҳаражатлар тежамкорлик билан амалга оширилса, уша қорхонада муваффақиятга эришилиши, шубҳасиз. Бинобарин ушбу қорхонада ҳам шу йўлдан қилинмоқда. Ажратилган маблағнинг бир қисми қорхонани янги, замонавий дастгоҳлар, технологик линиялар билан таъминлашга йўналтирилган бўлса, яна бир қисми хомашё захирасини яратишга сарфланди.

Дарвоқе, хомашёнинг асосий қисми ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш дастурига биноан атрофдаги тоғлардан олинмоқда.

Аслида бу қорхона норузда материаллар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган бўлиб, бу ерда мрамр плиталар, блоклар, майдаланган мрамр тошлар, шунингдек, Италия технологияси асосида мрамр зиналар, паркет ва столлар ҳам тайёрланади.

Кейинги икки йил ичида қорхонадаги ишлаб чиқариш ускуналарининг тўла қувват билан ишлашини таъминлаш, махсулот сифати ва турларини ошириш мақсадида қатор чора-тадбирлар амалга оширилди.

Технологик линиялар таъмирланди. Қиска муддатда 76 та янги иш ўрни яратилганиги қувончи. Бунинг устига мрамр қонларига ишлаётган техникалар ҳам шай ҳолга келтирилди. Натижада ўтган йил давомида қорхонада 4135 м² мрамр плита, 2247 тонна майдаланган мрамр ишлаб чиқарилди. Жами 129 миллион

сўмлик махсулот тайёрланди. Захирадаги махсулотлар билан қўшиб ҳисоблаганда 165 миллион сўмлик қурилиш материали сотилди.

Жорий йилда эса қорхонани янада ривожлантиришга эришилди. Аввало йил бошида Миллий банкдан олинган 102,5 миллион сўмлик сармомя ҳисобига Хитой Халқ Республикасида ишлаб чиқарилган «Янчилган бур» (микрочакалицит) тайёрланди. Жами 152 миллион сўмлик махсулот ишлаб чиқарилиб, захирадаги махсулот билан қўшиб ҳисоблаганда 162 миллион сўмлик қурилиш материаллари истеъмолчиларга етказиб берилди. Демак, банк сармомялари қорхонани янада ривожлантиришга хизмат қилмоқда.

Шоҳайдар МИРҲАБИБОВ,
Мирҳайдар МИРҲАБИБОВ,
«Ўзбекистон овози»
муҳбирлари.

Qishloq Qurilish Bank

«Qurilishga sarmoya» omonatiga qo'ygan mablag'ingiz – qishloqda quriladigan uyingiz poydevoridir!

Telefon: (+998 71) 236-16-17, 233-71-72
www.qishloqqurilishbank.uz

Fuqarolarning tijorat banklaridagi omonatlari himoyalash jamg'armasi tomonidan kafolatlangan

БУХОРО НЕФТНИ ҚАЙТА ИШЛАШ ЗАВОДИ ЖАМОАСИ

**8 декабрь — Ўзбекистон Республикаси
Конституцияси қабул қилинганлигининг
18 йиллиги билан барча юртдошларимизни
самимий муборакбод этади.**

**Эл фаровонлиги, Ватан равнақи, юрт ободлиги
ўлидаги бунёдкорлик, хайрли ва эзгу ишларингизда
муваффақиятлар ёр бўлсин!**

**Халқимизга тинчлик-хотиржамлик,
бахт-саодат, осойишталик ва
фаровонлик тилаймиз!**

Тадбир

Ўзбекистон Конституцияси қабул қилинганнинг 18 йиллиги муносабати билан Тошкент шаҳар ИИББ Вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказида «Баркамол авлоднинг ҳуқуқий юқалишида Конституциянинг роли» мавзuida семинар бўлиб ўтди.

Конституция ва ёшлар

Унда Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман), Ички ишлар вазирлиги, Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти ҳамда Тошкент шаҳар ИИББ масъул ходимлари, олий ўқув юртлири профессор-ўқитувчилари иштирок этди.

Семинарда сўзга чиққанлар ёш авлодни юксак маънавият-ли, соғлом ва баркамол этиб вояга етказиш жараёнида ўқувчи-ёшларнинг ҳуқуқий билим ва маданиятини юксалтириш муҳим ўрин тутгани ҳақида тўхталдилар. Шу билан бирга, турли ёт юзларга, ён-атрофда рўй бераётган воқеа-ҳодисаларга ҳушёр ва огоҳ, эл-юрт тақдирига дахлдорлик ҳисси билан яшайдиган, теран фикрли инсонлар этиб тарбиялашда Конституциямизнинг роли ва аҳамияти беқиёс эканлиги алоҳида таъкидланди.

Шунингдек, «Баркамол авлод йили» Давлат дастурида белгиланган вази-ларни ҳаётга татбиқ этиш мақсадида шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси томонидан ёшларнинг ҳуқуқий мадания-тини юксалтириш, вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарлик ва жиноятчи-ликнинг олдини олиш юзасидан қўлаб урчашулар, давра сўхбатлари, турли семенар ва конференциялар ўтказиб ке-линмоқда. Шунингдек, оммавий ахбор-рат воситалари орқали қилинаётган чи-қишларда бу мавзуга алоҳида урғу бе-рилаётгани аҳамиятлидир. Тадбирда «Баркамол авлод йили» Давлат дастури доирасида ёшлар ҳуқуқий онгини юксалтиришда ички ишлар идоралари билан маҳалла ва оила ҳамкорлигига доир маърузалар тингланди.

Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ

Спорт

Тошкентда жаҳон чемпионати ўтказилади

Бангкок (Таиланд)да муайтай бўйича навбатдаги жа-ҳон чемпионати баҳслари ўтказилди. Унда дунёнинг сак-сон олти давлатидан келган бир минг олти юз нафардан зиёд спортчи қатнашди.

Мазкур нуфузли мусобақада Ўз-бекистон терма жамоаси муносиб иштирок этди. Финалда ўз вазн тоифасида Анвар Холхўжаев (48 кг) гонконглик, Юсуф Ибрагимов (91 кг) эса латвиялик рақибини енгиб, ол-тин медалга сазовор бўлди. Шу-нингдек, ҳамюртларимиз 4 та ку-муш, 5 та бронза медали билан тақ-дирланди. Умумжамоа ҳисобида спортчиларимиз фахрли учинчи ўринни эгаллашди.

Жаҳон чемпионати доирасида Халқаро муайтай федерациясин-нинг Конгресси бўлиб ўтди. Унда келаси йили бўлиб ўтадиган нав-батдаги жаҳон чемпионати мез-бони аниқланди.

— Юртимизда шарқ яққаурашлар-и қаторида муайтай спорт тури ҳам жадал ривожланмоқда, — дейди

Ўзбекистон ҳаваскор ва профес-сионал муайтай ассоциацияси пре-зидентини Шерзод Топшўлатов. — Юртимизда айна пайтда ўн минг нафардан зиёд киши муайтай би-лан мунтазам шугулланмоқда.

Спортчиларимизнинг халқаро майдонларда қўлга киритаётган ютуқлари мутахассислар томони-дан алоҳида эътироф этиб кели-наётир. Шу жиҳатларни ҳисобга олган мутасаддилар келаси йили бўладиган жаҳон чемпионати мез-бонлигига Россия, АҚШ, Герма-ния, Латвия, Қозоғистон сингари ўн олти давлат вакиллари ўз ном-зодларини қўйган бўлишига қара-май, Ўзбекистон номзодини маъ-қуллашди. Жаҳон чемпионатини келгуси йил кузида Тошкентда ўт-казиш режалаштирилди.

Ўзбекистон кубоги ғолиблари

Куни кеча Қаршида кураш бўйича Ўзбекистон кубо-ғи беллашувлари ўтказилди.

Мурасасиз кечган баҳслар якунида ўз вазн тоифасида Шароф Лутфуллаев (60 кг, Андижон), Аброр Чориев (66 кг), Давлат Абраев (73 кг,

иккиси ҳам Қашқадарёдан), Шухрат Арслонов (81 кг, Тошкент), Ғойиб Қурбонов (90 кг), Ширин Шарипов (100 кг), Илғор Асадов (+100 кг, Бухоро

шоҳсуланинг энг юқори погонасидан жой олди. Қизлар ўртасидаги белла-шувлар ҳам қизгин кечди. Унда Муҳаддас Кубеева (48 кг, Тошкент), Гулзира Каримова (52 кг, Андижон), Шоҳида Назарова (57 кг), Нарғиза Хамдамова (63 кг), Уғилой Нуралиева (70 кг, барчаси

Тошкентдан), Соҳиба Эштеми-рова (78 кг) ҳамда Обида Алладўстова (+78 кг, Қашқа-дарё) ғолиб бўлишди.

Умумжамоа ҳисобида пойтахт-ликлар биринчи ўринни эгалла-ган бўлишса, кейинги фахрли ўринлар Бухоро, Самарқанд ҳамда Қашқадарё вилоятлари полвонларига насиб этди.

Футбол байрамнинг бу галги мезбонлари

Футбол бўйича навбатдаги жаҳон чемпионатига 2014 йили Бразилия мезбонлик қилади

Куни кеча Цюрих (Швейцария)да-ғи ФИФАнинг штаб-квартирасида кейинги мундиал баҳслари ўтказила-диган давлатлар номи эълон қилинди.

Унга кўра, 2018 йили ўтадиган жаҳон чемпионати Россия стадионларида уюшти-рилади. Орадан тўрт йил ўтиб, мундиал ҳаяжонлари Осиё қитъасига кўчади. 2022 йили Қатар давлатида бўладиган мусоба-қалар футбол тарихи саҳифаларидан қитъ-а-мизда ўтказилмаган иккинчи жаҳон че-мпionatoи сифатида жой олади. Бунгача мун-диал учрашувлари 2002 йили Япония ва Жанубий Корея яшил майдонларида ўт-казилган эди.

Эркин ХОЛБОБО

Хорижда

Пенсия ёши

ўзгартирилади

Украина президенти Виктор Янукович мамлакат телеканалларидан бирида қилган чиқиши чоғида шуни алоҳида таъкидладики, мамлакат иқтисодиёти олдида турган навбатдаги жиддий масала пенсия ислоҳоти-ни ўтказишдир.

Бу ислохот қанчалик тез амалга оширилса, Пен-сия жамғармасидаги молиявий тақчилликни шун-ча тез бартараф этиш ва унинг ўсишини тўхтатиш мумкин. Шу вақдан ҳам давлат бошлиги пенсия ёшини 5 йилга узайтириш ҳақида алоҳида тўхталди. Қолаверса, бу Халқаро валюта жамғармасидан кре-дит олишнинг муҳим шартларидан биридир.

«ТСН» телеканали маълум қилишича, айна пайт-да Пенсия жамғармасидаги «дефицит» миқдори 60 миллиард гривнага яқинлашиб қолган. Пенсия-нерлар сони эса 15 миллион атрофида.

Эслатиб ўтамиз: ҳукумат пенсия ислохотини икки босқичда босқичи шу оғнинг ўзидаёқ жо-рий этилиши назарда тутилган.

Вазирлар Маҳкамаси 10 декабрда «Пенсия ислохоти тўғрисида»ги янги қонун лойиҳасини Олий радага тақдим этди. Ҳукумат йил охири-гача Халқаро валюта жамғармасининг 1,6 мил-лиард долларлик кредит траншини қўлга ки-ри-тишни мўлжаллаб турибди.

Украина Вазирлар Маҳкамаси ва Халқаро ва-люта жамғармаси ўртасида янгидан тузилган меморандум шартларига биноан пенсия ёши аёл-лар учун 55 дан 60 га, эркеклар учун эса 60 дан 65 ёшга узайтирилади.

Тозалик патрули

фаолият бошлади

Тбилисида табиатни муҳофаза қилиш инспекцияси бугун-эрта кучайтирилган тартибда патруллини йўлга қўяди.

Улар шаҳар аҳолиси томонидан шаҳар кўча-ларига ахлат ташлашининг олдини олиш учун ҳар бир жойни кузатув остига олади. Бунинг учун улар видеокамера ва махсус автомашина-лар билан таъминландилар. Кўчага ва умуман, жамоат жойига ахлат ташлаётган одам видеога мурҳланади ва шунга асосан унга нисбатан маъ-мурий чора қўлланади. Кўчаларда чиқиндилар тобора кўпайиб бораётгани ана шундай қарор қабул қилинишига сабаб бўлди.

Яқинда айнан атроф-муҳит муҳофазасини ку-чайтириш юзасидан мамлакатнинг Маъмурий ко-декстига ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди.

Унга кўра, дейилади «Новости-Грузия» АА хаба-рида, кўчага ахлат, масалан, қозғ ёки сигарет қолдиғи ташлаган жисмоний шахс 50 лари (28 дол-лар атрофида), юридик шахс эса 200 лари (113 долларга яқин) миқдорда жаримага тортилади.

Дастлабки маълумотлар

эълон қилинди

Россия давлат статистика федерал хизмати («Росстат») жорий йилнинг 14 октябрдан 25 октябргача мамлакат бўйлаб ўтказилган Умумроссия аҳолини рўйхатга олиш тадбири барбод бўлгани ҳақидаги гап-сўзлар урчиб кетмаслигининг олдини олиш мақсадида дастлабки маълумотларни тезкор тарзда эълон қилди.

«Росстат» раҳбари Александр Суриновнинг маълум қилишича, дейилади «Известия» газе-та-сида чоп этилган ахборотда, мамлакатда бир йилдан ортиқ вақтдан бери яшаётганларнинг 141 миллион 300 минги рўйхатга олиш аналитикаси тўлдирилган. 1,2 миллион киши эса аналитикани тўлдиришдан бош тортган. Демак, мамлакатда 142,5 миллион киши истиқомат қилади, деган хулосага келиш мумкин. Аммо «Росстат» бош-лиги кейинроқ баёнот бердики, рўйхатга олиш натижаларига кўра, мамлакатда 143 миллион-дан ортиқ киши яшайди.

Ҳўш, унда 1 миллион киши қайёқа қўйиб бўлди? Рўйхатга олиш тадбирлари ташкилотчиларнинг тушунтиришларича, хорижда яшаётган россиялик-лар, армияда хизмат қилаётганлар, қамоқхона-даги маҳбуслар ва инсон қадами этиши қийин ҳудудларда истиқомат қилаётганлар ҳали рўйхатга олингани йўқ. Демак, айнан улар 1 мил-лионни ташкил этиши эҳтимолдан холи эмас.

Умуман, рўйхатга олиш натижаларининг би-ринчи босқичи 2011 йил 31 майгача, иккинчи босқичи 2012 йил 30 июн-гача, учинчи босқичи эса, яъни якуний хулоса 2012 йил 31 декабргача эълон қилинади.

Яна шуни таъкидлаш лозимки, Глобаллашув ва ижтимоий ҳаракат институтининг директори Борис Кагарлицкийнинг айтишича, 17 миллиард рубль миқдорда маблағ сарфланган Умумрос-сия аҳолини рўйхатга олиш тадбири ўта сифат-сиз ўтказилган. Рўйхатга олиш тадбирида ишти-рок этганларнинг кўпчилиги уйларга бирма-бир кирмаган, балки «домовой книга»даги рўйхат-ларни кўриб қўя қолган. «Масалан, меннинг ўзимни ҳам бирорта вакил келиб, рўйхатга ол-гани йўқ» дейди у.

Аҳолини рўйхатга олиш тадбири якунланган, ўтказилган ижтимоий сўров натижалари шундан далолат бермоқдаки, ҳар ўн кишидан бири рўйхатга олинмаган.

Ўзбекистон ХДП Тошкент вилоят кенгаши «Ўзмет-комбинат» АЧБ электрда пўлат эритиш цехи пўлат эритувчиси, Ўзбекистон Қадрамони, халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгаши депутати Олимжон Тўйчиевга акиси Одиложон ТҲЙЧИЕВНИНГ вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Yoshlar» телерадиоканали» ёпиқ акциядорлик жамияти жамоаси телерадиоканал ходими Зулфия Сағатовга падари бузруквор Эркин отанинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Мулоҳаза

Одамнинг исми-шарифи унинг бир умрлик атови ҳисобланади. У ҳужжатларда қайд этилади, инсон шундай ном билан чақирилади, ҳаётда шу исми-шариф эгаси сифатида яшайди. Шундай экан, ота-она фарзандига исм қўйишда унинг маъно-мазмунли бўлишига, туғил-ганлик тўғрисида гувоҳнома олишда эса тўғри ва бениқ-сон ёзилишига жиддий эъти-бор бериши зарур. Бу маса-лада озгина хатолик ёхуд нуқсонга йўл қўйилса, у вақтида тузатилмаса, кейин-чалик талай оворагарчилик келиб чиқиши мумкин.

Ички ишлар бўлими паспорт хизматига 18 ёшга тўлган фука-ро паспорт олиш учун мурожаат қилди. У туғилиш гувоҳномасида ноаниқликлар мавжудлиги, яъни гувоҳномадаги исми бўяб ўз-гартирилган сабабли унга аниқ-лик киритиш учун ФХДЁ бўлими-га юборилди.

Бу ерда у мактаб синф журнал-лари ҳамда аттестатда қайд этил-ган исми билан туғилганлик ҳақи-

Исм ҳам ҳусн

агар у чиройли маъно-мазмунга эга бўлса ва бехато ёзилса...

даги гувоҳномадаги исми бошқа-бошқа эканини, одатда, паспорт биринчи далолатнома ёзуви бў-йича берилишини билганида, нима қилишини билмай қолди. Чунки, мактабдан берилган ат-тестатда, қолаверса, уч йил да-вомида коллежда ўқиб юрган даврида бошқа исм билан юри-тилган. ФХДЁ бўлимидагилар эса унга биринчи далолатнома ёзу-видан кўчирма бериб, шу асосда шахсини тасдиқловчи ҳужжат олиши зарурлигини тушунтириш-ди. Шунда, албатта, аттестати ва коллеж дипломи энди нима бўла-ди, деган савол туғилади. Чунки унда исми бошқача ёзилган.

Бундай ҳолатлар ФХДЁ бўлим-лари фаолиятида тез-тез учраб туради. Кўпинча ота-оналарга фар-зандининг исми қандайдир са-бабга кўра ёқмай қолади. Бун-дай кезларда баъзилар боланинг туғилганлик тўғрисидаги гувоҳ-номасига ўзларига ёққан исмини ёзиб қўйишди, бу кейинчалик фарзандига кўпдан-кўп муаммо туғдиришини уйлаб ҳам кўриш-

майди. Аслида, ФХДЁ бўлимла-ри томонидан болага берилган туғилганлик тўғрисидаги гувоҳно-ма асосий ҳуқуқий ҳужжат бўлиб, унга ўзбошимчилик билан ўзгар-тиш киритиш мумкин эмас.

Бу билан биз боланинг исми ва отасининг исмини ўзгартиб бўлмайди, демоқчи эмасмиз. Ўзбекистон Республикаси фука-ролик ҳолати далолатномалари-ни қайд қилиш қондаларининг 8 ва 9-бўлимлари, Ўзбекистон Рес-публикаси фуқаролик ҳолати да-лолатномаларини юритиш тўғри-сидаги йўриқноманин 5 ва 6-бўлимларида асосан фуқаролар исм, фамилия ва ота исмини ўз-гартириш учун фарзандлари 16 ёшга тўлгунча қадар ўзаро ке-лишган ҳолда жойлардаги ФХДЁ бўлимларига ариза билан муро-жаат этиши лозим. Шунда дало-латнома ёзувларига ўзгартириш киритилиб, такрорий гувоҳнома берилди.

Бола 10 ёшдан ошганда бу каби ўзгартишлар унинг розилиги ва ФХДЁ мудирини тасдиқлаган ҳолда

амалга оширилади. 18 ёшга тўл-ган фуқаро исми, фамилияси ва отасининг исмини ўзгартириш учун шахсини тасдиқловчи ҳуж-жат — паспорт олгандан сўнг ФХДЁ бўлимига мурожаат этиши керак. Бинобарин, болангизнинг исми, фамилиясини ўзгартириш учун паспорт олишдан олдин — бола 16 ёшга тўлмасдан муро-жаат қилинса, ортиқча оворагар-чиликсиз уни амалга ошириш мумкин.

Айрим ҳолларда фуқаролар то-монидан туғилганлик ҳақидаги гу-воҳнома олиш чоғида болага фа-милия қўйилмай, фақат исм ва ота исми (масалан, Зебо Муҳид-дин кизи) ёзилган бўлиши мум-кин. Бундай пайтда бўш қолдир-ган фамилия ўрнига кейинчалик ота-она ёхуд бола томонидан ўзбошимчилик билан фамилия ёзилган тақдирда ҳам паспорт олинаётганда юқоридagi синга-ри ФХДЁ бўлимига қайтарилди. Ушбу ҳолатда ҳам фақат ФХДЁ бўлимлари томонидан ота-она-нинг аризасига кўра ёки фарзанд

16 ёшга тўлган бўлса, унинг ариза-си ҳамда ота-онанинг розилиги билан далолатнома берилди.

Халқимизда исм танлаш, фар-зандга муносиб исм қўйиш эзгу амал ҳисобланади. Афсуски, ай-рим ҳолларда бундай гўзал урф-одатларимизга қўланка ташлаёт-ган ҳолатлар ҳам учраб туради. Оқибатда фарзандларимизни маъно-мазмунсиз исмлар билан аталишига, баъзан эса исмини нотўғри айтиб, ҳужжатларда хато ёзилишига ҳам йўл қўямиз.

Бехато ёзилган, чиройли маъ-но-мазмунга эга исм ҳам асли-да ҳусн. Шундай экан, ота-она-лар фарзандига исм танлашда адашмасалар ва танланган ис-мининг ҳужжатда тўғри қайд эти-лишига жиддий эътибор қарат-са, ўйлаймизки, аввало ўзига, қо-лаверса, тилимизга ҳурмат кўр-сагган бўлади. Бунга масъулият билан қараш ҳар биримизнинг вазифамиздир.

Зумрад ҚОСИМОВА, Зарбдор туман ФХДЁ бўлими мудираси.

Кармананинг ажиб қиёфаси

Жорий йилда Кармана туманининг 4 та даҳасида жами 115 та уй қуриш кўзда тутилганди.

Мана, йил охирига келиб, «Хазора»да 40 та, «Нарпай» ва «Маданият» қишлоқларида 35 та ўзига хос қулайликларга эга замонавий уйлар эгаларига топширилди.

— Бу хайрли ишларимизнинг бошланиши холос, —

дейди «Қишлоқ қурилиш банк» Навоий вилоят филиали бошқарувчиси Абдухалил Турақулов. — Бу каби бунёдкорлик, яратувчилик ишини янги 2011 йилда ҳам давом эттириб, туманда яна умумий қиймати 16 миллиард 150 миллион сўмлик 190 та янги, ўзига хос лойиҳага эга турар-жой бинолари барпо этиш ниятидамиз.

Музаффар ШАРОПОВ,
«Ўзбекистон овози»
мухбири.

SAVDOGAR BANK

Ўзбекистон — Германия

«САВДОГАРБАНК»

акциядорлик
тижорат банки жамоаси

юртдошларимизни,

ўз акциядорлари ва мижозларини

Ўзбекистон Республикаси

Конституцияси қабул

қилинганлигининг **18 ЙИЛЛИГИ**

билан муборакбод этади!

Хонадонингизни

тинчлик-хотиржамлик

тарк этмасин.

Дастурхонингиздан
барака аримасин!

18

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI ДАВЛАТ-ТИЖОРАТ ХАЛҚ БАНКИ

Ўзбекистон
Республикаси
Конституциясининг
18 ЙИЛЛИК байрами
билан
ҳамюртларимизни
самимий қутлайди.

Давлатимиз
равнақи, юртимиз
ободлиги, халқимиз
фаровонлиги
ўйида олиб
бораётган самарали
ишларингизда
улкан
муваффақиятлар
тилаймиз!

ХАЛҚ БАНКИ

халқ ишонган банк

«Янги йил тухфаси»

муддатли ютуқли омонати

Шартлар:

- омонатлар 2010 йилнинг 20 ноябридан 31 декабригача қабул қилинади;
- фоиз ставкаси фойдали;
- омонат муддати — 3 ой;
- ютуқлар тиражи 2011 йил январь ойининг учинчи ўн кунлигида бўлиб ўтади;
- бош соврин «Matiz» автомобили, шунингдек, 10 000 сўмдан 5 000 000 сўмгача бўлган 259 та пул ютуқлари қўйилган;
- омонат валютаси — сўм;
- омонатнинг энг кам миқдори — 50 000 сўм;
- фоизлар ва ютуқлар омонат муддати тугаганидан кейин тўланади.

Янги йилга
янги «Matiz» билан!

www.xb.uz
Тел.: 200-00-55

BOSH MUHARRIR:

Safar OSTONOV

TAHRIR HAY'ATI:

Abdulla ORIPOV
Latif G'ULOMOV
Bobir ALIMOV
Sharbat ABDULLAYEVA
Murodulla ABDULLAYEV
Ulug'bek MUSTAFOYEV
Ta'yana KISTANOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari)
G'afvor HOTAMOV
(Bosh muharrir o'rinbosari)
Muslihidin MUHIDDINOV
Andrey KUSTOV
Ochilboy RAMATOV
Saidahmad RAHIMOV

MUASSIS:

O'ZBEKISTON XALQ
DEMOKRATIK PARTIYASI
MARKAZIY KENGASHI

BO'LIMLAR:

Partiya hayoti
233-10-13
Madaniyat va sport
233-69-45,
Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot
233-20-36,
233-44-55
Jamoatchilik bilan aloqalar va huquqliy targ'ibot
233-12-56
Reklama va e'lonlar
233-38-55,
233-47-80
Mas'ul kotib
233-72-83,
236-55-17

VILOYAT

MUXBIRLARI:

Andijonda —
(374) 223-32-70
Buxoroda —
(365) 223-06-02
Gulistonda —
(367) 225-46-45
Jizzaxda —
(372) 227-48-35
Navoiyda —
(436) 223-83-73
Namanganda —
(369) 226-43-81
Nukusda —
(361) 222-77-21
Samarqandda —
(366) 235-02-55
Urganchda —
(362) 517-30-58
Farg'onada —
(373) 224-18-78
Denovda —
(376) 412-37-80

MANZILIMIZ:

100000, TOSHKENT,
MATBUOTCHILAR
KO'CHASI, 32-UY.

Navbatchi:
Behzod SHUKUROV

Gazeta «O'zbekiston ovozi»ning kompyuter markazida teriladi va sahifalandi.

Sahifalovchi-dasturchilar:
Sobirjon TUNG'ATOV,
Zafar BAKIROV

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi boshmaxonasiida chop etildi.
Korxonada manzili:
Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007 yil 11 yanvarda ro'yxatga olingan.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi.
Hajmi 2 bosma taboq.
Gazeta seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.
«O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Г — 1149

7568 nusxada bosildi

Т — Tijorat materiallari

ISSN 2010-7633

O'ZA yakuni — 22.35

Topshirilgan vaqti — 01.45

1 2 3 5

Sotuvda erkin narxda